

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

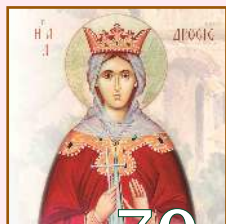
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

τεύχος 819, ΜΑΡΤΙΟΣ 2014

Περιεχόμενα

68

70

74

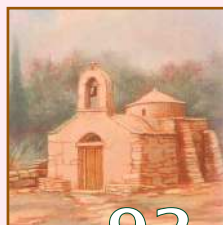
Πιορτάζοντας τόν Εὐαγγελισμό	67
Νυμφίος καί νύμφη	68
Πριγκιπική ἐπιλογή	70
Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς.....	72
Ἑλληνισμός καί Ἐκκλησία.....	74
Ὁ Σταυραετός τῆς κλεφτουριάς	76
Μετά τήν ἀπελευθέρωση	77
Ἡλίας Μηνιάτης, ὁ φλογερός διδάσκαλος τοῦ Γένους	78
Συζητώντας τά γεγονότα	80
Ἐξωτερικοί καί ἐσωτερικοί πειρασμοί (Α΄)	82
Στόν Ἡλία Νικολαΐδη.....	84
Ἡ νηστεία ξεκίνησε καί πάλι	86
Ἑαρινή ἐπίθεση	88
Θά φύγεις; (ποίημα).....	90
«Ἐμοὶ ἐκδίκησης» (διήγημα).....	92
Ἐκδηλώσεις τῆς Ἀδελφότητος.....	94

86

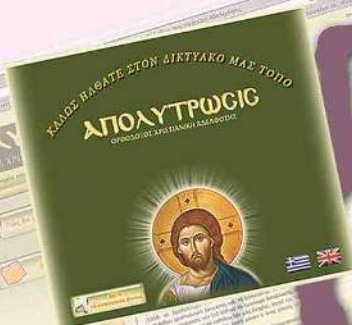

88

92

Γιά τήν Ἀδελφότητά μας καί τίς δραστηριότητές της καθώς καί γιά ἐνδιαφέροντα θέματα, πνευματικά, ἀντιαιρετικά, ἐκπαιδευτικά, μπορεῖτε νά ἐνημερωθεῖτε ἀπό τήν ἱστοσελίδα μας
www.apolytrosis.gr

μήνα: ΜΑΡΤΙΟΥ

Γιορτάζοντας τόν Εὐαγγελισμό

Καθώς γεμίζει τίς πλαγιές μέ χρώματα καί τόν αέρα μέ μύρα ἀπό τό ξύπνημα τῆς φύσης ὁ Μάρτιος, πρῶτος μήνας τῆς ἀνοιξης, φέρνει καί στήν ψυχὴ πνοή ἐλπίδας· τὴν πλημμυρίζει μέ τὰ χαρμόсуна θεῖα μηνύματα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Σκιρτᾷ ἀπὸ εὐφροσύνη ἡ ψυχὴ τοῦ πιστοῦ ἀκούγοντας τό «χαῖρε» τοῦ ἀγγέλου καί ἀγάλλεται ἡ ὑπαρξὴ του γιορτάζοντας τό πρῶτο φανέρωμα τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας: «Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται». Καταλύεται πλέον ἡ ἀρχαία κατάρα καί ὁ ἐξόριστος ἄνθρωπος, ὁ δέσμιος τοῦ θανάτου, ὄχι μόνον ἐλευθερώνεται καί γίνεται δεκτός στή ζωὴ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ συνενώνεται ἄρρηκτα μαζί του. Μέσα στήν παρθενική μήτρα ὁ Θεὸς παίρνει τὴν ἀνθρώπινη φύση, τὴν ζαναπλάθει καί τὴ θεώνει. «Εὐφραινέσθω ἡ κτίσις, χορευέτω ἡ φύσις», παιανίζει ὁ ἐκκλησιαστικός ὕμνος γράφος.

Ἀλλὰ στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶναι τό αἰώνιο παρόν τοῦ Θεοῦ, ὁ Εὐαγγελισμός δέν ἀποτελεῖ μόνο ἓνα γεγονός - ἀνάμνηση τοῦ παρελθόντος. Συνιστᾷ ἓνα συνεχές ἔργο τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο καί ἓνα ἀκατάπαυστο βίωμα τοῦ πιστοῦ στή ζωὴ του. Τό ἅγιο Πνεῦμα πού ἐπισκίασε τότε τὴν Παναγία, τό ἴδιο ἐπισκίασε τούς ἀποστόλους κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς καί ἴδρυσε τὴν Ἐκκλη-

σία. Ἐτσι ἡ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας μέσα στόν κόσμο εἶναι παρουσία Χριστοῦ, ἡ ὁποία σέ κάθε στιγμή πραγματώνει ἕναν εὐαγγελισμό. Μέσα στοῦ ἀνταριασμένο πέλαγος τοῦ κακοῦ, πού ἀπειλεῖ νὰ καταποντίσει τόν κόσμο, σάν ἀσφαλὴς κιβωτός ἡ Ἐκκλησία καλεῖ τόν κάθε ἄνθρωπο καί ἀναλαμβάνει νὰ τόν φυλάξει τώρα καί νὰ τόν σώσει γιὰ πάντα ἀπὸ τόν αἰώνιο θάνατο.

Εὐλογημένοι ὅσοι ἀνταποκρίνονται σ' αὐτό τό κάλεσμα τῆς Ἐκκλησίας καί ζοῦν ὡς συνειδητὰ μέλη της. Ἀλλά δέν ἀρκεῖ αὐτό. Ἐχουν χρέος νὰ ἀνανεώνουν καθημερινὰ τὴ σχέση τους μέ τόν Χριστό καί τὴν Ἐκκλησία. Τοῦτο συντελεῖται στή μυστική ζωὴ τῆς ψυχῆς μέ τὴ συνδρομὴ τῆς θείας χάριτος. Μέ τὴν καθημερινή μελέτη τῆς Γραφῆς ἀκοῦμε τόν χαιρετισμό τοῦ Κυρίου. Μέ τὴ συχνή κοινωνία στά ἱερά μυστήρια παίρνουμε ἅγιο Πνεῦμα. Μέ τὴ συνειδητὴ συμμετοχὴ στό ἔργο τοῦ ἁγιασμοῦ καί τόν ὀλοπρόθυμο ἀγώνα μποροῦμε νὰ ζοῦμε μέσα μας ζωντανή τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Ἐτσι γιορτάζουμε διαρκῶς Εὐαγγελισμό. Γινόμαστε οἱ ἴδιοι ἓνα ζωντανό Εὐαγγέλιο. Καταγγέλλουμε γύρω μας τό λυτρωτικό μήνυμα τοῦ Χριστοῦ· αὐτό πού περισσότερο ἀπὸ ὅτιδήποτε ἄλλο χρειάζεται ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος, εἴτε τό ὁμολογεῖ εἴτε ὄχι.

Ἀ.

Νυμφίος καί νύμφη

Ὁ ἅγιος Θεός πεθαίνει
γιά νά ζήσουμε ἐμεῖς
οἱ ἀσεβεῖς καί ἀρνητές.
Ὑπάρχει ἄλλη ἀγάπη ὅμοια
ἢ ἔστω συγκρίσιμη
μ' αὐτήν;

Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή ἀνοίγει τόν μήνα αὐτό τίς πύλες της καί μᾶς καλεῖ νά εἰσέλθουμε στό ἱερό της στάδιο· «τὸ στάδιο τῶν ἀρετῶν ἡνέφκεται· οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε». Τὸ ἀγώνισμα καί τὸ ἔπαθλό της μοναδικά, ἀσύγκριτα· Ἡ ἔμπονη αὐτὴ πορεία τῶν σαράντα ἡμερῶν ἀποβλέπει στὴν κατάλληλη ἐσωτερικὴ προετοιμασία τῶν πιστῶν ὥστε νά μετᾶσχουν στό πάθος τοῦ Κυρίου, γιὰ νά γίνουν καί κοινωνοὶ τῆς ἀναστάσεώς του καί τῆς δόξας του.

Ἡ σταυρικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ κατὰ τὴν ἁγία Γραφή τὴν ἐπισφράγιση καί ὑπογραφή τῆς καινούργιας συμφωνίας πού κλείνει ὁ Θεός μέ τόν ἄνθρωπο. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος παραδίδοντας στοὺς μαθητές του τὸ μυστήριό τοῦ σώματος καί τοῦ αἵματός του κατὰ τὴν νύχτα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου εἶπε ὅτι τὸ αἷμα του εἶναι «τὸ τῆς καινῆς διαθήκης» (Μθ 26,28). Ἐννοοῦσε ὅτι, ὅπως ἡ παλαιὰ διαθήκη, ἡ παλιά συμφωνία μεταξύ Πιχβέ καί Ἰσραὴλ, σφραγίσθηκε ἀπὸ τὸν Μωυσῆ μέ τὸ αἷμα τῶν ζώων πού θυσίασε γι' αὐτό τὸν σκοπό (βλ. Ἐξ 24,4-8), ἔτσι καί ἡ καινὴ, ἡ καινούργια, σφραγίζεται μέ τὸ αἷμα «τοῦ ἁμνοῦ τοῦ Θεοῦ» (Ἰω 1,29). Καί βέβαια, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολή του, ὅσο ἀνώτερο εἶναι τὸ αἷμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν μόσχων καί τῶν τράγων, τόσο ἀνώτερη εἶναι καί ἡ καινὴ διαθήκη ἀπὸ τὴν παλαιά (βλ. Ἐβ κεφ. 9-10).

Ὡστόσο, ὁ θάνατος τοῦ Κυρίου δέν ἀποτελεῖ μόνο σφραγίδα ἐπικύρωσης, ἀλλὰ καί τὴν ἀδιάσειστη ἀπόδειξη τῆς ἄπειρης ἀγάπης του. Ὁ ἅγιος Θεός πεθαίνει γιὰ νά ζήσουμε ἐμεῖς, οἱ ἀσεβεῖς καί ἀρνητές. Ὑπάρχει ἄλλη ἀγάπη ὅμοια ἢ ἔστω συγκρίσιμη μ' αὐτήν; Καί δέν συγκλονίζει τὸ γεγονός μόνον ὅτι ὁ Δίκαιος θυ-

σιάζεται για τούς αδίκους, αλλά και τό ὅτι ὁ τέλειος καί παντοδύναμος καί μόνος ἀθάνατος Κύριος προσφέρει τό αἷμα του σπονδή γιά τό κτιστό, ἀδύναμο καί ἐφήμερο πλάσμα του. Καί ἀκόμη περισσότερο: Μέ τόν τρόπο αὐτό, ὅπως καί πάλι τονίζει ἡ Γραφή, ὁ Θεός δέν προσκαλεῖ τόν ἄνθρωπο στήν συνομολόγηση ἀπλῶς μιᾶς συμφωνίας, ἀλλά ἐνός γαμήλιου συμβολαίου· θέλει δηλαδή νά ἐνωθεῖ μαζί του ὄχι ἐξωτερικά, ἀλλά τόσο στενά καί οὐσιωδῶς, ὅσο ὁ γαμπρός μέ τήν νύφη.

Αὕτή ἡ ἐπιθυμία του ἐκφράζεται ἤδη στήν Παλαιά Διαθήκη. Ὁ Ἰσραήλ, πού εἰκονίζει προφητικά τήν Ἐκκλησία, τόν ἀληθινό λαό τοῦ Θεοῦ, θεωρεῖται ὡς ἡ νύμφη τοῦ Γιαχβέ καί κάθε ἐκτροπή του στήν εἰδωλολατρία τιμωρεῖται ἀπό τόν Κύριο ὡς μοιχεία· «ὅτι ἰδοῦ οἱ μακρύνοντες ἑαυτούς ἀπό σοῦ ἀπολοῦνται, ἐξωλόθρευσας πάντα τόν πορνεύοντα ἀπό σοῦ» (Ψα 72, 27).

Στήν συνέχεια, στήν Καινή Διαθήκη πραγματοποιεῖται ὅ,τι προαναγγέλθηκε. Ἡ σκιά τῆς Παλαιᾶς παραχωρεῖ τήν θέση της στήν ἀλήθεια. Μιά ἀλήθεια, ὡστόσο, ἐντελῶς ἀπροσδόκητη καί ἀνατρεπτική. Διότι ἂν στήν Παλαιά Διαθήκη ἡ ἐνωσις νυμφίου-Γιαχβέ καί νύμφης-Ἰσραήλ εἶχε συμβολικό χαρακτήρα καί περιοριζόταν σέ εἰκόνες καί τύπους, στήν Καινή Διαθήκη ἔχει διάσταση ἱστορική, εἶναι ἐμπειρία. Ὁ Χριστός Ἰησοῦς, ὁ Θεός πού ἔγινε ἄνθρωπος, νυμφεύεται τήν Ἐκκλησία. Δέν ἀξίζαμε αὕτη τήν τιμή. Ὑποταχθήκαμε στό κέλευσμα τοῦ σατανᾶ καί στήν ἁμαρτία καί, ἀφοῦ ἀρνηθήκαμε τόν ζωοδότη Κύριο, ἔπρεπε νά ἀφανισθοῦμε ὡς γενιά ἀπό τό πρόσωπο τῆς γῆς. Ὅμως δέν ἔγινε ἔτσι. Ὁ Θεός πού εἶναι ἀγάπη ἔρριξε τό στοργικό του βλέμμα πάνω στήν ἀλλοτριω-

μένη ἀνθρωπότητα, τήν ἀνέσυρε ἀπό τόν βυθό τῆς πτώσης της καί τῆς πρότεινε νά γίνει ἡ ἐνδοξη σύζυγός του. Ἀλλά πόσο διαφορετικός εἶναι αὐτός ὁ γάμος σέ σχέση μέ τό παλαιό ἐκείνο σύμβολο τοῦ Ἰσραήλ! Αὕτη τήν φορά ὁ Κύριος δέν ἐνώνεται μέ τήν ἀνθρωπότητα συμβολικά, ὅπως τότε, ἀλλά ἀληθινά, φύση μέ φύση, ὕπαρξη μέ ὕπαρξη! Χαρίζει στόν ἄνθρωπο τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του, δέν θεσμοθετεῖ ἀπλῶς νέους νόμους καί κανόνες, ὅπως στό Σινά. Διότι κάθε φορά πού ἐπαναλαμβάνεται μυστικά ἡ θυσία του καί κοινωνοῦμε τό σῶμα του καί τό αἷμα του, γινόμαστε μαζί του πραγματικά «σύσσωμοι» καί «σύνναιμοι», «ἐν πνεῦμα» (Α΄ Κο 6,17), ἐγκεντριζόμαστε στήν ὕπαρξή του. Καί ἔτσι - καί μόνον ἔτσι-, οἱ κατάκριτοι καί ἀπολωλότες ἀναδεικνυόμαστε κληρονόμοι τῆς βασιλείας του.

Αὕτη εἶναι ἡ σωτηρία πού προσφέρει ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ: ἡ θεία συζυγία. Τίποτε περισσότερο καί τίποτε λιγότερο. Ὡστόσο, πόσο ἔτοιμοι εἴμαστε νά τήν δεχθοῦμε; Ἡ νύμφη Ἐκκλησία ἐκτείνεται στόν κόσμο ἀλλά καί στήν ὕπαρξη τοῦ κάθε πιστοῦ. Ἄραγε ἡ ψυχὴ μας «ἡτοίμασεν ἑαυτήν» (Ἀπ 19,7) γιά τόν οὐράνιο γάμο της; Εἴμαστε νηφάλιοι καί ξεμέθυστοι ἀπό τίς κοσμικές ἐπιθυμίες καί ἡδονές ἃ ἔχουμε αὐτοπαγιδευθεῖ στά δεσμά τους; Προσοχή! Νά μήν περιφρονήσουμε ἓνα τέτοιο ἀνεκτίμητο δῶρο! Δέν θά ἔχουμε ἄλλη εὐκαιρία, «οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία» (Εβ 10,26).

Ἄς προσπαθήσουμε μέ τήν χάρι τοῦ Κυρίου, ἰδιαίτερα ἡ φετινὴ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ νά καλλιεργήσει μέσα μας αὐτὴ τήν ἱερὴ καί εὐλογημένη συνείδηση.

Εὐ. Α. Δάκας

Πριγκιπική ἐπιλογή

Μέσα στή νύχτα, τήν ὥρα πού διαπράττονται οἱ μεγάλες ἁμαρτίες ἀλλά καί κατεργάζονται οἱ ὑψηλές πνευματικές ἀρετές, τήν ὥρα τῆς βαθεῖας νύχτας διαλέγει ἡ βασιλοπούλα Δροσίδα γιά νά ἐγκαταλείψει τά ἀνάκτορα. Ἀφήνει τό πιό λαμπρό οἶκημα τῆς Ρώμης γιατί ἔχει ἐπιλέξει ἕναν ἄλλο λαμπρότερο πλοῦτο, ἕναν ἄλλο θησαυρό, τόν Πολύτιμο Μαργαρίτη. Διαφεύγει ἀπό τήν αὐστηρή ἐπιτήρηση τῆς ἐνοπλης φρουρᾶς καί φεύγει πρὸς ἄγνωστη κατεύθυνση. Ἡ ἀγάπη της θέλει νά ἀποτρέψει τόν πατέρα της ἀπό τό φοβερό ἐγκλημα τῆς παιδοκτονίας.

Ὁ θιγμένος ἐγωισμός τοῦ αὐτοκράτορα Τραϊανοῦ ξέσπασε μέ μία ἔκρηξη ὀργῆς καί θυμοῦ ὅταν πληροφορήθηκε τή δραστηριότητα τῆς θυγατέρας του ἀνάμεσα στούς χριστιανούς. Πληροφοριοδότης

ἦταν ὁ Ἀδριανός, ὁ σύμβουλος του καί μνηστήρας τῆς Δροσίδας. Οἱ χριστιανές γυναῖκες –ἀνάμεσά τους καί ἡ Δροσίδα– εἶχαν συλληφθεῖ τήν ὥρα πού περισυνέλεγαν τά σώματα τῶν μαρτύρων μετά ἀπό τή γενναία ὁμολογία καί τή μαρτυρική τους κοίμηση.

Εἶχε περάσει περίπου μισός αἰώνας ἀπό τότε πού τό μαρτυρικό χέρι τοῦ ἀλυσοδεμένου ἀποστόλου ἀπό τίς φυλακές τῆς Ρώμης ἔγραφε στούς πιστούς τῆς Μακεδονίας «ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας» (Φι 4,22). Ἡ ἱερή σκυταλοδρομία τῆς πίστεως συνεχιζόταν μέσα στά παλάτια τῆς Ρώμης, στήν καρδιά τῆς εἰδωλοκρατικῆς αὐτοκρατορίας. Τί κι ἂν ὁ Τραϊανός ὕψωνε ἀγέρωχα τά τείχη τῆς εἰδωλοκρατίας; Τί κι ἂν ἐξέδιδε διατάγματα, ἐξαπέλυε ἀπειλές, ὀριζε σκληρές ποινές; Ὁ πόλεμος τοῦ μίσους μαινόταν ἀνελέητα, μά σέ κάποιες ψυχές ἔλαμπε τό οὐράνιο τόξο τῆς εἰρήνης.

Μέσα στό παγερό σκοτάδι ἀνθίζαν κρίνα ὁλόλευκα. Ἄνθος τρυφερό ἢ νεαρή Δροσίδα, ἡ κόρη τοῦ Τραϊανοῦ, χάριζε τήν ἀνοιξη τῆς ζωῆς της στή θαυμαστή καί κραταιή ἀγάπη τοῦ νυμφίου Χριστοῦ. Αὐτός ἦταν ὁ ἄγνωστος γιά τούς ἄλλους Ἀ-

γαπημένος της καρδιάς της.

Φίλες καί αδελφές της, πιστές στην ίδια κλήση, αφιερωμένες στην ίδια αποστολή πέντε αδελφές. Συνδέθηκαν με άγια φιλία καί δεσμό ιερό μέσα στην εκκλησία των κατακομβών.

Στό κύλισμα του καιρού, τό δρεπάνι του θερισμού φανερώνει τά ώριμα στάχυα. Καθημερινά κι άλλοι αδελφοί ανάμεσα από τους πιστούς προστίθενται στην εκκλησία των πρωτοτόκων στον ούρανό. Οί εύσεβείς παρθένες μέ κίνδυνο της ζωής τους ανέλαβαν ύψηλή αποστολή νά περισυλλέγουν τά σώματα των μαρτύρων καί νά τά έτοιμάζουν γιά τήν ταφή. Κι άλλες φορές, μετά τά φρικτά μαρτύρια, νά αποθησαυρίζουν τά ματοβαμμένα λείψανα, θησαυρό πολύτιμο στην Έκκλησία του Χριστού καί φυλακτήριο πνευματικό. Ύπεροχη σκηνή! Τό άνεξόφλητο χρέος της αγάπης, ή τιμή στά ιερά σφάγια του έσφαγμένου Άρνίου. Πρωτοστατεί στην άγια διακονία ή κόρη του διώκτη, ταπεινή καί άπλή σάν όλες τίς άλλες αδελφές, δοσμένη στο μεγάλο έργο μέ αúταπάρνηση καί αγάπη θυσιαστική.

Μετά τή σύλληψη καί τή θαρρητή όμολογία, μέ σκληρότητα είχε διατάξει ό αυτοκράτορας τόν μαρτυρικό θάνατο των πέντε αδελφών μέσα σέ χωνευτήρι μέ λειωμένο χαλκό. Τίς καρδιές τους τίς έλειωσε ή αγάπη του Χριστού, τό σώμα τους τό διέλυσε τό μίσος των έχθρων καί ή ψυχή τους κατέκτησε τό στεφάνι της αιώνιότητας. «Εί καί έχωνεύθητε λαμπραί Παρθένοι, άλλ' Ούρανοùς οίκεíte νυν σὺν Ἀγγέλοις».

Γιά τήν κόρη του ό αυτοκράτορας άποφασίζει άπόλυτο άποκλεισμό μέ ισχυρή φρουρά. Έλπίζει πώς οί άπειλές του καί τά δελεάσματά του θά τή μετα-

πείσουν. Μάταια όμως. Ό είδωλόλατρης ξεχνά πώς είναι πατέρας αλλά καί ή χριστιανή κόρη βάζει τόν πατέρα του ούρανού πάνω από τής γής τόν πατέρα. Είναι ή ώρα πού εκπληρώνεται ή προφητεία της Άποκαλύψεως «ό άδικών άδικησάτω έτι... καί ό άγιος άγιασθήτω έτι» (22,11).

Ή Δροσίδα έγκαταλείποντας τό παλάτι βρήκε καταφύγιο στό σπίτι κάποιων χριστιανών πού άνοιξε πρόθυμα νά φιλοξενήσει τήν ήρωική αδελφή. Έκεί, έπειτα από όκτώ ήμέρες καί ένώ προσευχόταν, έκοιμήθη είρηνικά. Τήν παρέλαβε ό Κύριος γιά νά άνταμωθεί μέσα στο άπλετο φώς του μέ τίς μαρτυρικές αδελφές της.

Στίς 22 Μαρτίου τιμώνται από τήν Έκκλησία μας οί πέντε «κανονικές» λεγόμενες παρθένες. Μαζί τους καί ή άγία Δροσίδα, κόρη του αυτοκράτορα Τραϊανού· ή νεαρή χριστιανή πού έζησε μέ άγνότητα καί φρόνημα μαρτυρικό εκεί όπου έπεφτε βαρεία ή σκιά της καισαρολατρίας καί μόλυναν τήν ατμόσφαιρα οί άναθυμιάσεις της διαφθοράς. «Δροσίς λιπούσα πατρικήν πᾶσαν σχέσιν, έφευρε Χριστόν τόν ποθινόν Νυμφίον». Δίπλα στο άγιο όνομά της τό όνομα του πατέρα της, ενός μεγάλου διώκτη της πίστης μας, άποτελεϊ μία ισχυρή αντίθεση πού διατρανώνει ότι οί αποφάσεις πού καθορίζουν τήν αιώνια ζωή είναι προσωπικές όπως καί τό κάλεσμα του Θεού. Οί κλήσεις του ούρανού άπευθύνονται σέ παλάτια καί καλύβια, σέ μεγαλουπόλεις καί χωριά, άγκαλιάζουν κάθε κοινωνική τάξη καί αναμένουν τή δική μας άνεπιφύλακτη άνταπόκριση.

Ιχνηλάτης

Από τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς

Κυριακή 2/3, τῆς συγχωρήσεως·

«Ὅταν δὲ νηστεύετε» (Μθ 6,16).

Ἦφθασε ὁ καιρὸς τῆς νηστείας καὶ ἡ νηστεία εἶναι ἡ ὁμορφιά τῶν ἀγγέλων.

Εἶναι ἐντολή, πού τὴν ἔδωσε ὁ Θεὸς στὸν παράδεισο. Εἶναι θεσμός, πού τὸν καθιέρωσε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ ταπεινώνει καὶ νὰ συντρίβει ἔτσι ὁ ἄνθρωπος τὸ «ἐγώ» του, νὰ ἐπιζητεῖ τὴν ἐξομολόγηση καὶ νὰ λαχταρᾷ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ἀξιώσέ μας, Κύριε, μέ τῇ βοήθειᾳ τῆς νηστείας νὰ φθάσουμε στὴν ἁγία Ἀνάσταση.

Κυριακή 9/3, τῆς Ὁρθοδοξίας·

«ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν» (Ιω 1,46).

Σ' ἐκείνους πού μέ εἰλικρινῇ καὶ ἄδολη διάθεση ἐρευνοῦν ἀποκαλύπτεται ὁ Θεός.

Εἶναι ὠραῖο συχνά νὰ ἀποσπώμαστε ἀπὸ τίς διάφορες φροντίδες καὶ ἔγνοιες καὶ νὰ βυθιζόμαστε στὴ μελέτῃ τῆς ἁγίας Γραφῆς, νὰ ἔχουμε ἐνδιαφέροντα πνευματικά. Τότε, κάθε φορά περισσότερο θὰ ξεκαθαρίζονται τὰ πράγματα μέσα μας, κάθε φορά λαμπρότερη θὰ γίνεται ἡ πίστη μας καὶ καθαρότερα θὰ ἀτενίζουμε τὴ μορφή τοῦ Κυρίου μας.

Ἡ τίμια καὶ εἰλικρινὴς ἐρευνα, πού γίνεται σέ σωστές πηγές, ἔχει πάντοτε καλὰ ἀποτελέσματα, ἐνισχύει καὶ φρεσκάρει τὴν πίστη μας.

Κυριακή 16/3, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ·

«λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου» (Μρ 2,5).

Γιὰ νὰ ἀποδείξει ὁ Κύριος ἐκεῖνο πού δέν φαίνεται, τὴν ἄφηση τῶν ἁμαρτιῶν πού ἔδωσε στὸν παραλυτικό, κάνει ἐκεῖνο πού φαίνεται μπροστά στά μάτια ὄλων.

Ὅταν ἦρθε ὁ παράλυτος τὸν σήκωναν στά χέρια καὶ τώρα φεύγει περπατώντας μέ τό κρεβάτι στὸν ὄμο. Ὅλοι ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἀφοῦ ἔγινε καλὰ ὁ παραλυτικός μέ τὸν λόγο τοῦ Ἰησοῦ, ἄρα καὶ οἱ ἁμαρτίες του συγχωρήθηκαν.

Καὶ ἓνα τρίτο θαῦμα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς ἰδιαίτερα γιὰ τοὺς συκοφάντες του, τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους. Τοὺς εἶπε τί σκέπτονται. Ἔτσι καὶ ὅλος ὁ λαὸς καὶ ἰδιαίτερα ἡ ἡγεσία καταλαβαίνει ὅτι αὐτὸς πού εἶναι καρδιογνώστης, πού συγχωρεῖ ἁμαρ-

τίες καί βεβαιώνει τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μέ τό θαῦμα τῆς θεραπείας, δέν εἶναι ἀπλός ἄνθρωπος. «Ἄνθρωπος τὸ φαινόμενον, Θεὸς τὸ κρυπτόμενον», δηλαδή Θεάνθρωπος.

Κυριακή 23/3, τῆς Σταυροπροσκυνήσεως·

«ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν» (Μρ 8,35).

Δέν λέγει μόνον «ἐνεκεν ἐμοῦ» ἀλλὰ «ἐνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου». Συνδέεται ἅμεσα τό εὐαγγέλιο, τά λόγια τοῦ Χριστοῦ, μέ τόν ἴδιο τόν Χριστό μας. Μόνον ὅταν συνδεθοῦμε μέ τό εὐαγγέλιο, συνδεόμαστε μέ τόν Χριστό. Ἀγαπῶ τόν Χριστό καί τό δείχνω μέ τήν ἀγάπη μου πρός τό εὐαγγέλιο. Ὅπως ἕνας παίρνει μιὰ ἐπιστολή ἀπό φίλιτο πρόσωπο καί τήν ἀγκαλιάζει, τή φιλάει σάν νά εἶναι τό ἴδιο τό πρόσωπο, ἔτσι κι ἐμεῖς στό εὐαγγέλιο ἔχουμε παρόντα τόν Κύριο. Εἶναι μπροστά μας, μᾶς μιλάει, μᾶς δίνει ἐντολές, παραγγελίες, κατευθύνσεις, πυξίδα πορείας, κριτήριο ζωῆς καί κριτήριο συναλλαγῆς. Ἐκεῖ κρίνεται ἡ ἀγάπη μας, ἡ πίστη μας, ἡ σχέση μας μέ τόν Χριστό. Ὅταν δέν ἔχουμε ζωντανή ἐπικοινωνία μέ τό εὐαγγέλιο, δέν μπορούμε νά ἔχουμε ζωντανή ἐπικοινωνία μέ τόν Χριστό οὔτε μέ τήν Ἐκκλησία του, διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό ἔμπρακτο καί ἐφηρμοσμένο εὐαγγέλιο.

Κυριακή 30/3, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος·

**«ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἁλ-
λον» (Μρ 9,17).**

Τά παιδιά μας σήμερα καλλιεργημένα μέ πνεῦμα σατανικό μπορεῖ νά γίνουν οἱ αὐριανοί γενίτσαροι. Δέν κινδυνεύουμε ἀπό ἄλλους ἐχθρούς ἢ κινδύνους οὔτε ἀπό τήν οἰκονομική κρίση, ἀλλά ἀπό τήν ἠθική καί πνευματική κρίση πού ἀρχίζει ἀπό τά παιδιά μας. Αἵτιοι καί υπεύθυνοι γι' αὐτή τήν κρίση εἴμαστε ἐμεῖς, πού ἀπομακρύνουμε τά παιδιά ἀπό τήν Ἐκκλησία, ἀπό τόν Χριστό, καί τά ὀδηγοῦμε στήν ἁμαρτωλή ζωή.

Ἀλλά τό εὐαγγέλιο παρουσιάζει καί τή θεραπεία. Καί θεραπεία εἶναι ὁ Χριστός, ὁ μονογενής, ὁ μοναδικός, ὁ ἀναντικατάστατος.

Ναί, ἀδέλφια μου, σήμερα θέλουμε νά ἀντικαταστήσουμε τόν Χριστό μέ ἄλλους παιδαγωγούς, τό Εὐαγγέλιο μέ ἄλλα βιβλία, τήν Ἐκκλησία μέ ἄλλους συλλόγους καί μέ ἄλλα κινήματα. Ὅλα ὅμως αὐτά ὀδηγοῦν στήν καταστροφή καί στόν ὄλεθρο, στή μεγάλη τραγωδία μας. Δέν πιστέψαμε, δέν καταλάβαμε ὅτι μόνο ἕνας εἶναι ὁ σωτήρας. Αὐτός πού τό ὄνομά του εἶναι Ἰησοῦς, πού σημαίνει «Θεοσωτήρ», ὁ Θεός πού μᾶς σώζει.

Στ. Ν. Σάκκος

(ἀπό λειτουργικά κηρύγματα)

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ & ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ελαιογραφία Θεόδ. Βρυζάκη, 1840. Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα

Ἡ ἐλληνικὴ ἐπανάσταση ἀποτελεῖ ὁρόσημο στὴ διεθνὴ ἱστορία. Ἡ τρομακτικὴ δυσαναλογία δυνάμεων κατακτητῶν καὶ ἐπαναστατῶν σέ συνδυασμὸ μέ τό ἄκρως ἀρνητικὸ κλίμα ἐναντὶ ἐπαναστάσεων στήν εὐρωπαϊκὴ σκηνή καθιστᾷ τὴν ἐξέγερση τῶν ὑπόδουλων προγόνων μας μοναδική γιὰ τὴν τόλμη, ἢ ὁποῖα ἐγγίζει τὰ ὅρια τῆς ἀφροσύνης! Ὁ μεγάλος πατριώτης, ὁ Καποδίστριας, γνώστης βαθύς τῆς εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας, ἦταν ἀντίθετος πρὸς τό τόλμημα, τό ὁποῖο ἀρχικά ἀνέλαβε ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης καὶ τό συνέχισαν οἱ καπετάνιοι τῆς Πελοποννήσου.

Ἡ ἐπανάσταση, κατὰ τὴ σύμφωνη μαρτυρία τῶν πρωταγωνιστῶν της, ὑπῆρξε παλλαϊκὴ καὶ εὐλογήθηκε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Γι' αὐτὸ καὶ μετὰ τὴν ἀπόκτηση τῆς πολυπόθητης ἐλευθερίας ἀπὸ τμῆμα τοῦ λαοῦ μας, ἡ Πολιτεία ἐθέσπισε (1848) νά

ἐορτάζεται ἡ λαμπρὴ ἐπέτειος τῆς Ἐθνεγερσίας κατὰ τὴν 25ῃ Μαρτίου, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία πανηγυρίζει τὸν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου, τῆς μητέρας τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τό Γένος μέ εὐγνωμοσύνη πανηγύριζε τὴ διπλὴ ἐορτή. Ἀθρόα ἦταν ἡ προσέλευση τοῦ λαοῦ στοὺς ναοὺς, γιὰ νά δοξολογήσει τὸν Θεὸ γιὰ τὴ βοήθεια πρὸς ἀπότιναξη ζυγοῦ δουλείας αἰώνων. Δέν θά ἰσχυριστῶ ὅτι κατὰ τὸν πανηγυρισμὸ τοῦ διπλοῦ ἐορτασμοῦ πρυτάνευε τό θρησκευτικὸ αἶσθημα καὶ ἐπόταν τό πατριωτικὸ. Ὁ ἄνθρωπος διαχρονικὰ στέκεται ἀνήμερος νά κατανοήσει τό ὕψος τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, στήν ὁποία μᾶς κάλεσε ὁ Θεός μέ τὴν ἐνανθρώπησή του. Ἡ ἐθνικὴ ἐλευθερία παλαιότερα καὶ ἡ κοινωνικοπολιτικὴ σχετικὰ πρόσφατα προβάλλονταν ὡς οἱ δύο κύριες

μορφές ἐλευθερίας, μέ συνέπεια νά παραθεωρεῖται σὺν τῷ χρόνῳ ἡ πνευματικὴ ἐλευθερία καὶ τελικὰ νά ἀγνοεῖται αὐτὴ παντελῶς!

Τό ἐλεύθερο πλέον Γένος ἀπολαμβάνοντας τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας λησμόνησε σύντομα τὴν ὑπόσχεσή του πρὸς τὸν Θεὸ νά ἐκφράσει τὴν εὐγνωμοσύνη του μέ τὴν ἀνέγερση ναοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἔτσι τό τάμα τοῦ Ἔθνους παραμένει ὡς σήμερα ἀνεκπλήρωτη ὑπόσχεση.

Κύλησαν τὰ χρόνια. Ἡ πατρίδα μας ἐλεύθερη πλέον ὑποτάχθηκε στό δυτικὸ πνεῦμα, τό ὁποῖο ἐπέβαλαν οἱ «προστάτες» μας μέσφ τῶν προθύμων νά ὑπηρετήσουν τὰ συμφέροντά τους ἐντοπίων.

Ἀφοῦ οἱ «προστάτες» μας διαπίστωσαν ὅτι οἱ «ιεραπόστολοι»-πράκτορές τους (μισσιονάριοι) δέν ἦσαν ἀποτελεσματικοί

στή μετακίνηση του λαού από την ὀρθόδοξη πίστη, ἀνέθεσαν τό ἔργο αὐτό σέ ἐντόπιους «φωτισμένους» ἀπό τή Δύση «ἀναμορφωτές», «μεταρρυθμιστές», «ἐκσυγχρονιστές». Ἡ διανόηση, ἄν καί κατά βάση ἐπιφυλακτική -ἄν ὄχι ἐχθρική- πρὸς τήν ἐξουσία, συνεισέφερε τά μέγιστα στήν ἀποϊεροποίηση τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς.

Στό πεδίο τῆς ἱστορίας, ἀφοῦ ἐπετειακό εἶναι τό ἄρθρο μας, ἡ ἐπίθεση κατέληξε νά εἶναι ἐνορχηστρωμένη. Ἔτσι πρέπει οἱ μαθητές νά ἐνστερνιστοῦν βασικές «ἀλήθειες» ὅπως: «Ἄν δέν εἶχε προηγηθεῖ ἡ Γαλλική Ἐπανάσταση, θά μέναμε σκλάβοι γιά αἰῶνες ἀκόμη!». Οἱ μαθητές δέν πρέπει νά μάθουν γιά τά πενήντα καί πλέον ἀτυχή ἐπαναστατικά κινήματα τῶν προγόνων τους, γιατί θά αἰσθάνονται ἄβολα ἐνώπιον τῆς πλήρους ὑποταγῆς μας σήμερα στούς ἰσχυροῦς! Πρέπει ἀπό τήν ἄλλη νά μάθουν οἱ μαθητές ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὑπῆρξε ἐχθρική πρὸς τήν Ἐπανάσταση, τήν ὁποία ὁ Πατριάρχης, ὡς τουρκόφιλος, ἀφόρισε! Πρέπει νά μάθουν ὅτι ἡ σύναξη στή μονή τῆς Ἀγίας Λαύρας εἶναι μῦθος, ὅπως καί τό κρυφό σχολεῖο! Τί κι ἂν ὁ Γρηγόριος Ε΄, ὁ ἅγιος πλέον τῆς Ἐκκλησίας, ἔδωσε τό αἷμα του, προκειμένου νά ἐκτονωθεῖ ἡ θηριώδης μανία τοῦ σουλτάνου ἔναντι τῶν ἐπαναστατῶν καί νά ἀποφευχθεῖ ἡ σφαγή τῶν Ρωμιῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως; Μαρτυρεῖται ἱστορικά ἡ ἐπαφή τοῦ πατριάρχου μέ τόν Χατζή Χαλίλ, ἡγέτη τῶν μουσουλμάνων τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ὁ ὁποῖος ἀρνήθηκε νά κηρύξει ἱερό πόλεμο (τζιχάντ) κατά τῶν Ρωμιῶν καί γι' αὐτό δολοφονήθηκε!

Οἱ προκροῦστες -καί εἶναι πάρα πολλοί!- ἔχουν μεταφέρει ἀναρίθμητες ἰδεολογικές κλίβες ἀπό τήν «προστάτιδα» Δύση καί πρέπει ἐπάνω σ' αὐτές νά ἀπλωθεῖ ἡ ἐλληνική ἱστορία! Τί κι ἂν ἱστορικοί βρῆκαν σέ δημοκρατική γαλλική ἐφημερίδα τοῦ 1821 (Contitutionnelle) ἀνταπόκριση ἀπό τήν Πάτρα μέ ἀναφορά στή σύναξη τῆς Ἀ-

γίας Λαύρας ὑπό τόν μητροπολίτη Γερμανό, ὁ ὁποῖος, κατά τό δημοσίευμα, ἐκφώνησε πύρινο ἐπαναστατικό λόγο; Ποιά εἶναι ἰσχυρότερη; Ἡ ἱστορική ἀλήθεια ἢ ἡ κυρίαρχη ἰδεολογία; Ἐπιχείρησε, τονίζουν ἀνερυθρίαστα, ἡ Ἐκκλησία νά καρπωθεῖ ὀφέλη ζητώντας ἀπό τοὺς Βαυαροὺς νά καθερῶσουν ὡς ἐπέτειο τήν 25η Μαρτίου, ἐνῶ ἡ Ἐπανάσταση ξεκίνησε νωρίτερα. Προτιμοῦν ὅλοι αὐτοί οἱ ἐμπαθεῖς καί ἀνέντιμοι ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας νά ἐμφανίζονται ἀγνοοῦντες τήν ἱστορία, ἀρκεῖ νά πλήξουν τόν μισητό ἐχθρό τους, πού ἀπέτρεψε τόν ἐξισλαμισμό τῶν προγόνων μας, ὥστε νά ἔχει νόημα ἡ Ἐπανάσταση! Διότι ἀσφαλῶς ἔχουν μελετήσει τήν ἐπιστολή τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη πρὸς τόν Κολοκοτρώνη, στήν ὁποία ὀρίζεται ὡς ἡμέρα τοῦ ξεσηκωμοῦ ἡ 25η Μαρτίου, ἐπειδὴ οἱ ἐπαναστάτες ὡς πιστοὶ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἀποζητοῦσαν τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ στὸν δίκαιο ἀγῶνα τους! Γνωρίζουν ἐπίσης τήν ἐπιστολή τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ε' πρὸς τόν ἐπίσκοπο Σαλῶνων Ἡσαΐα, τὸν ἐθνομάρτυρα στή μάχη τῆς Ἀλαμάνας. Μάλιστα ἐπιλέγουν τὸν αὐτοεξευτελισμὸ τοὺς ὑποστηρίζοντας παράλληλα ὅτι ἡ τουρκικὴ σκλαβιά δέν ἦταν καί τόσο φοβερή! Ἔτσι τοὺς ὑπαγορεύουν τά ἀφεντικά τῆς «νέας τάξης»!

Σήμερα φαίνεται οἱ Νεοέλληνες νά ἔχουν, ἐπιτέλους γιά τοὺς «διαφωτιστές», ἀπομακρυνθεῖ ἀρκούντως ἀπὸ τήν ὀρθόδοξη παράδοση. Ἴσως νά βλέπουν αὐτοὶ μέ ἱκανοποίηση τό ὅτι κάθε ἐθνικὴ ἐπέτειος ἔχει ὑποβιβασθεῖ σέ φαρσοκωμωδία μέ δοξολογία ἐνός «ἀνυπάρκτου» ἢ ἔστω «παροπλισμένου» Θεοῦ, μέ δεκάρικους λόγους, φθηνὰ συνθήματα, ἀξιοδάκρυτες παρελάσεις. Ἐθνὸς πού χάνει τήν πίστη του δέν εἶναι δυνατόν νά διατηρήσει τή φιλοπατρία. Καταλαβαίνουμε πού ὀφείλεται ἡ κρίση πού βιώνουμε;

Ἀπόστολος Παπαδημητρίου

Ὁ Σταυραετός τῆς κλεφτουριᾶς

Ὁ πρωτοκλέφτης τῶν Ἀγράφων Κατσαντώνης γεννήθηκε στὰ 1773 ἢ 1775 στοῦ χωριό Μάραθος (Μύρεσι) τῆς Εὐρυτανίας.

Ἀντῶνης ἦταν τό ὄνομά του. Νεαρό παλληκάρι στὰ 1800 περίπου πῆρε τήν ἀπόφαση νά βγεῖ στοῦ κλαρί. Ἐνῶ προετοιμαζόταν, ἡ μάνα του προσπαθοῦσε νά τόν καθησυχάσει παρακαλώντας τον: «Κάτσε, Ἀντῶνη μ', κάτσε Ἀντῶνη μ'». Ἔτσι ἀπό τὰ ἀδελφία του, ἀλλά ἴσως καί ἀπό τὰ παλληκάρια τοῦ καπετάν Δίπλα, στόν νταϊφά τοῦ ὁποίου κατέφυγε, τοῦ δόθηκε ἡ προσωνομία «Κατσαντώνης». Ὁ Δίπας, θεῖος καί νουνός του, τόν καλοδέχτηκε. Σύντομα τοῦ ἔδωσε καί τήν ἀρχή

γιά τοῦ ἀσκεριοῦ ἀναγνωρίζοντας τίς ἱκανότητές του. Πάμπολλες οἱ νικηφόρες μάχες πού εἶχε μέ τούς Τουρκαλβανούς τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ.

Στά 1807 στήν κλεφταρματολική σύναξη στή Λευκάδα ἀναγνωρίζεται μέ ἐπίσημη ἀνακήρυξη ὡς ἀρχηγός ὄλων τῶν κλεφτῶν. Ἀξίζει νά μνημονευθοῦν κάποια γεγονότα χαρακτηριστικά τῆς προσωπικότητάς τοῦ ἥρωα.

* Ὄταν ὁ στρατηγός Κ. Παπαδόπουλος ἀποκαλώντας τον χιλιάρχον κάλεσε νά ἀπαριθμήσει τά κατορθώματά του, εἶπε πῶς ὁ τελευταῖος ἀπ' τοὺς συντρόφους του εἶναι καλύτερος ἀπ' αὐτόν καί ὅ,τι κάνουν τό κάνουν οἱ σύντροφοί του καί ὄχι αὐτός. Ἡ ἀπάντηση αὐτή ἱκανοποίησε τόν στρατηγό καί ἐνθουσίασε τοὺς παρευρισκομένους.

* Ὄταν κάποτε ὁ ἴδιος στρατηγός τόν κάλεσε νά ἐνταχθεῖ μέ τά παλληκάρια του στόν ρωσικό στρατό, μέ προοπτική γιά ὑψηλά ἀξιώματα, ἀπάντησε: «Δέν ἔχει ἀνάγκη ἡ Μεγάλη Ρωσία ἀπό τό καριοφίλι τοῦ Κατσαντώνη. Ἐγώ βγῆκα κλέφτης νά πολεμήσω τήν τουρκία καί νά λευτερώσω τήν πατρίδα μου».

* Ὁ Φραγκίστας ἀναφέρει πῶς στή μάχη τῶν Κατσαντωναίων μέ τούς Τουρκαλβανούς τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ τό 1806 πιάστηκε αἰχμάλωτος ἕνας μπουλούκμπασης (σωματάρχης) ὀνόματι Ντούμηκας, ὁ ὁποῖος ἐλαφρά τραυματισμένος στόν μηρό, παρουσιάστηκε καί παρακάλεσε γονατιστός τόν Κατσαντώνη κλαίγοντας νά μὴν τόν σκοτώσει, γιατί εἶχε καί δύο ἀνύπαντρες ἀδερφές, πού θά ἔπρεπε νά τίς ἀποκαταστήσει. Τότε ὁ ἥρωας συγκινήθηκε καί διέταξε νά τοῦ χαρίσουν τή ζωή

δίδοντάς του και ένα χρυσό νόμισμα.

Ήταν βαθιά θρησκευόμενος και όταν ήταν 2-3 χρονών, γύρω στα 1777, τον εύλογησε ο πατρο-Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός περνώντας από τὰ κονάκια καὶ τὴ στάνη τοῦ πατέρα του ψηλά στα Ἄγραφα.

Ἡ παράδοση τῶν Ἀγράφων, ὅπως τὴ διηγήθηκε ὁ Παπαλάμπρος Τσέτσος, διασώζει τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικό περιστατικό:

Ὅταν τελικὰ συνελήφθη ἀπὸ τοὺς Τουρκαλβανούς τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ καὶ ὁδηγήθηκε στὰ Γιάννενα, ἀνάμεσα στὰ πολλὰ φρικτὰ βασανιστήρια πού ὑπέστη περιλαμβανόταν καὶ ἡ δοκιμασία τῆς πίστεως του. Τὸν πῆγαν, λοιπόν, μέσα σὲ ἕνα τζαμί γιὰ νὰ προσκυνήσει. Ὁ Κατσαντώνης, ἂν καὶ σακατεμένος κυριολεκτικά, μάζεψε τίς δυνάμεις του καὶ στάθηκε ὀρθιος καὶ περήφανος. Τότε οἱ βασανιστές του ἐπιχείρησαν νὰ τὸν κάνουν νὰ σκύψει καὶ νὰ προσκυνήσει στὸ τζαμί, ἀλλὰ οἱ προσπάθειές τους ἀπέβησαν ἄκαρπες καὶ μάταιες.

Τελικὰ, γιὰ νὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ σκύψει ἔστω καὶ μόνο μπαίνοντας στὸ τζαμί, ἔκτισαν μία πλαϊνὴ εἴσοδο ἀφήνοντας τόσο ἄνοιγμα ὥστε νὰ σκύψει ἀναγκαστικά μπαίνοντας μέσα. Πῆραν, λοιπόν, τὸν ἥρωα, τὸν πῆγαν στὴ χαμηλὴ εἴσοδο καὶ τὸν πῆζαν νὰ περάσει ἀπὸ κεῖ, βέβαιοι πλέον ὅτι θὰ τὸν ταπεινώσουν.

Ὁ Κατσαντώνης ὅμως βρῆκε τὴ λύση: Γύρισε καὶ μπῆκε μέ... τὴν πλάτη στὸ τζαμί!

Ξεψύχησε στὰ Γιάννενα μαζί μέ τὸν ἀδελφό του Γιώργο Χασιώτη κάτω ἀπὸ φρικτὰ βασανιστήρια «ψελλίζοντας στὰ χεῖλη του τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ», θὰ γράψει ὁ βιογράφος τοῦ ἁγίου Φάνης Μιχαλόπουλος.

Οἱ περιοδεῖς, τὰ κηρύγματα καὶ τὸ μαρτύριο τοῦ ἐθναποστόλου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ ἡ δράση, τὰ κατορθώματα, ἡ σύλληψη καὶ τὸ μαρτυρικό τέλος στὰ Γιάννενα τοῦ θρυλικοῦ καὶ χιλιοτραγουδισμένου σαρακατσάνου πρωτοκλέφτη Κατσαντώνη εἶχαν προετοιμάσει τὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῶν Ἀγράφων, τῶν Τζουμέρκων, τῆς Εὐρυτανίας καὶ γενικότερα ὅλων τῶν Σαρακατσανῶν καὶ λοιπῶν Ἑλλήνων γιὰ τὸν ξεσηκωμὸ καὶ τὴν ἐθνικὴ Παλιγγενεσία τοῦ 1821.

Ἰωάννης Θ. Κουτσοκώστας

Μετά τὴν ἀπελευθέρωση

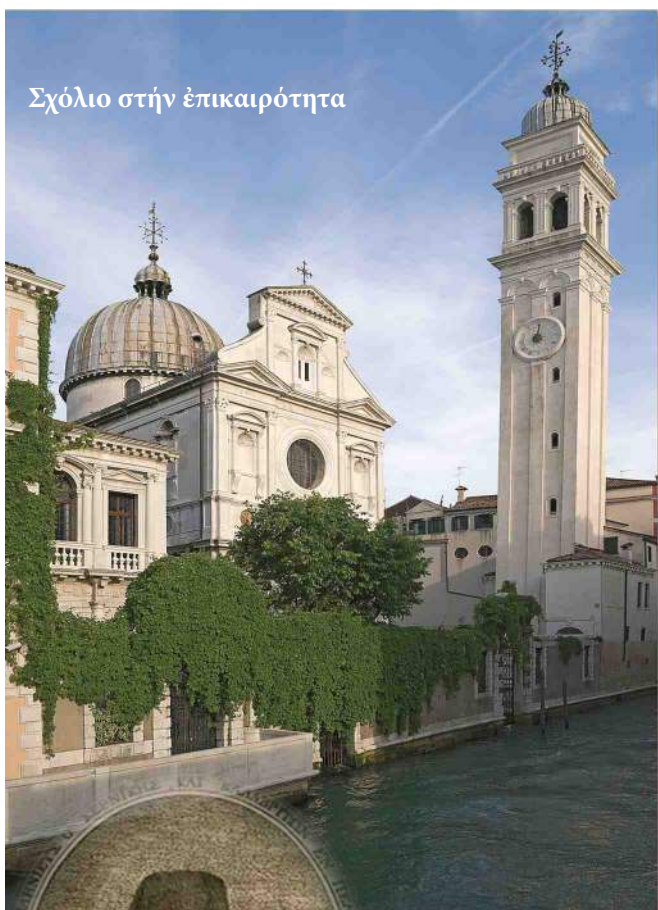
«... Πέταξε ὁ γαῖδαρος; Πέταξε, λέμεν, καὶ ὁ, π στραβά νομοσκέδια φέρνουν εἰς τίς Βουλές ἀναντίον τῆς λευτεριάς τῆς πατρίδος καὶ θρησκείας, εὐτύς τὰ πογράφουμεν μέ χέρια καὶ ποδάρια, χωρὶς καμίαν παρατήρησιν, καὶ καταντήσαμεν ἐδῶ ὅπου εἴμαστε... ἀφανίζομεν γενικῶς τὴν πατρίδα μας».

Ἰω. Μακρυγιάννης

Σημείωση:

Ὅποιαδήποτε ὁμοιότητα μέ πρόσωπα, πράγματα ἢ καταστάσεις τοῦ παρόντος δέν εἶναι καθόλου τυχαία!...

δ.

Ἡλίας Μηνιάτης, ὁ φλογερός διδάσκαλος τοῦ Γένους

«Χριστιανέ, καθώς ἡ πίστις σου εἶναι ἀληθινή καί ἀγία, ἔτσι πρέπει νά εἶναι καί ἡ ζωή σου. Ἄν αὕτη δέν εἶναι καλή καί ἀγία, μήν ἐλπίζεις νά σωθεῖς», δίδασκε ὁ μέγας διδάσκαλος τοῦ Γένους Ἡλίας Μηνιάτης, ἀπό τήν κοίμησή τοῦ ὁποίου συμπληρώνονται φέτος τριακόσια χρόνια.

Γεννήθηκε στό Ληξούρι τῆς Κεφαλληνίας τό 1669. Γονεῖς του ἦταν ὁ πρωτοπαπᾶς τῆς πόλεως -καί πρῶτος του δάσκαλος- Φραγκίσκος Μηνιάτης καί ἡ Μορεζίνα Περισιτιάνου. Τό 1681 ὁ πατέρας του τόν ὁδήγησε στό Φλαγγινιανό Φροντιστήριο στή Βενετία. Ἐκεῖ γιά ὀκτώ χρόνια σπούδασε ὑπό τήν προστασία τοῦ Κεφαλλονίτη Με-

λετίου Τυπάλδου, ἱεροκήρυκα καί δασκάλου τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος τῆς Βενετίας. Ὃταν ὁ Μελέτιος Τυπάλδος ἔγινε μητροπολίτης Φιλαδελφείας, ὁ Μηνιάτης διατέλεσε γραμματέας του. Τήν ἴδια χρονιά χειροτονήθηκε διάκονος καί ἐργάσθηκε ὡς ἱεροκήρυκας στήν ὁρθόδοξη ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς Βενετίας. Παράλληλα δίδαξε στή Φλαγγίνειο Σχολή.

Τόν Μηνιάτη τόν διέκρινε μία φυσική εὐγλωττία καί ἡ μεγάλη του κλίση πρὸς τή ρητορική. Γι' αὐτό καί τόν ἀποκάλεσαν «Χρυσόστομο τῆς Τουρκοκρατίας». Κύριο ἔργο του ὑπῆρξε τό κήρυγμα καί μάλιστα σέ ἀπλή καθομιλουμένη γλῶσσα, ὅπως εἶχε καθιερωθεῖ κατά τή διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας. Εὐστοχα ὁ Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος ὄχι μόνον τόν ξεχωρίζει ἀνάμεσα στούς ἱεροκήρυκες τῆς Τουρκοκρατίας, ἀλλά τόν θεωρεῖ ὡς τόν πιό λαμπρό τῆς Ἀνατολῆς μετά τόν Φώτιο. Ὑπῆρξε ὄντως «αὐτόφωτη μονάδα». Στά λίγα χρόνια τῆς ζωῆς του κατάφερε νά ξαναζωντανέψει τήν ὁρθόδοξη κηρυκτική παράδοση καί νά τή συνταιριάσει μέ τίς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς του. «Ἦτο.... ὁ μεγαλύτερος ἐκκλησιαστικός ρήτωρ τῆς ὑποδούλου Ἑλλάδος· μέ δημοσθένειαν ρητορείαν ἐκήρυξε τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ», παρατηρεῖ ὁ ἀείμνηστος μητροπολίτης Φλωρίνης π. Αὐγουστῖνος Καντιώτης. Τό κήρυγμά του συγκλόνιζε τό ἐκκλησίασμα, τά λόγια του ἀγγίζαν τήν καρδιά μέ

τή συναρπαστικότητα καί τίς πλούσιες διδαχές του.

Οί Κεφαλλονίτες βλέποντας τήν ἀξία του τόν καλοῦν νά ἐπιστρέψει στό νησί πού γεννήθηκε. Εἶναι ἡ περίοδος πού οἱ βενετοί κατακτητές κρατοῦν στό σκοτάδι τούς Ἑπτανησιώτες. Συχνά μάλιστα σπέρνουν διχασμό, γιά νά ἐπωφελοῦνται οἱ ἴδιοι. Καί φυσικά ὁ διαπρύσιος κήρυκας ἐπιστρέφει στήν ἰδιαίτερη πατρίδα του καί γιά ἐπτά χρόνια διακονεῖ μέ τόν κοφτερό του λόγο. Ἐνδεικτικά παραθέτω ἕνα ἀπόσπασμα: «Χριστιανοί ὁπού μέ ἀκούετε, μέ τήν εἰρήνην, μέ τήν ὁμόνοιαν, μέ τήν συμφωνίαν κάθε ἐπιχείρημα κατορθοῦται· τά μικρά γίνονται μεγάλα, τά μεγάλα στερεώνονται· αὐξάνει ἡ εὐτυχία τῶν οἰκογενειῶν, τῶν πόλεων, τῶν βασιλειῶν».

Δέν ριζώνει ὁμως στήν ἰδιαίτερη πατρίδα του. Τόν ἀποζητοῦν καί τόν προσκαλοῦν παντοῦ. Πρῶτα στή Ζάκυνθο καί μετά στήν Κέρκυρα προσφέρει ὑπηρεσίες ὡς διδάσκαλος τῆς φιλοσοφίας καί ὡς ἱεροκήρυκας. Γιά ἕνα χρόνο ὑπηρετεῖ καί πάλι τό Φλαγγίνειο Φροντιστήριο καί στή συνέχεια τόν συναντοῦμε στήν Κωνσταντινούπολη. Ἐκεῖ ὁ Πατριάρχης Γαβριήλ μέ σιγίλλιο τόν ὀνομάζει ἱεροκήρυκα τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἐπί μιά ἐπταετία κάνει τά πλήθη νά ριγοῦν μέσα στίς ἐκκλησίες καί νά κρέμονται ἀπό τά χεῖλη του.

Ἡ Κεφαλονιά, ἡ Κέρκυρα, τό Ναύπλιο καί τό Ἄργος εἶναι οἱ ἐπόμενοι σταθμοί τῆς ζωῆς του, ὅπου ἀφειδώλευτα σπέρνει τόν λόγο τοῦ Θεοῦ. Τό 1711 χειροτονήθηκε ἐπίσκοπος Κερνίτσης καί Καλαβρύτων. Ἔτρεχε, προσπαθοῦσε, ἀγωνιζόταν νυχθημερόν, γιά νά καταρτίσει, νά στηρίξει, νά οἰκοδομήσει τό ποίμνιό του. Αἰσθανόταν τόσο βαρύνοντο φορτίο τῆς ἀρχιεροσύνης! Κι αὐτό δέν ἄργησε νά φανεῖ στήν ὑγεία του. Ὅμως παρά τήν εὐρύτερη ἀποδοχή του δέν

ὑπῆρξε ἰδιαίτερα ἀγαπητός στήν ἐπισκοπή του ἐξαιτίας τῶν σπουδῶν του στή Βενετία. Ὁ θάνατος τόν βρῆκε τό 1714 σέ ἡλικία μόλις 45 ἐτῶν. Τό λείψανό του τό ἐνταφίασε στόν ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Μηνιατῶν στό Ληξούρι ὁ πατέρας του, ὁ ὁποῖος στή συνέχεια ἐξέδωσε τά ἔργα τοῦ υἱοῦ του, γιά νά συνεχίσει νά μᾶς οἰκοδομεῖ μέ τίς Διδαχές του καί μετά τήν κοίμησή του.

25 Μαρτίου 1688. Ὁ Μηνιάτης σέ ἡλικία 19 ἐτῶν στή Βενετία μπροστά σέ ἕνα πυκνότατο ἀκροατήριο ἐκφώνησε τήν πρώτη του ὁμιλία στόν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου. Ὅταν ἔφθασε στό τέλος τῆς, συγκινήθηκε βαθύτατα καί ἀπηύθυνε θερμή ἰκεσία ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος: «Εὐσπλαγχνε Μαριάμ, παρακαλοῦμέν σε... χάρισε εἰς τό ἑλληνικόν γένος τήν προτέραν τιμήν· σήκωσέ το ἀπό τήν κοπρίαν τῆς δουλείας εἰς τόν θρόνον τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος. Ἀπό τά δεσμά εἰς τό σκήπτρον, ἀπό τήν αἰχμηλωσίαν εἰς τό βασίλειον. Καί ἂν ἐτοῦται μας αἱ φωναί δέν σέ παρακινοῦσιν εἰς σπλάγχνος, ἄς σέ παρακινήσωσιν ἐτοῦτα τά πικρά δάκρυα, ὅπου μᾶς πέφτουσιν ἀπό τά ὀμμάτια. Ἄλλ' ἀνίσως καί ἐτοῦτα δέν φθάνουσιν, ἄς σέ παρακινήσωσιν αἱ φωναί καί οἱ παρακλήσεις τῶν ἁγίων σου».

Καί σήμερα πικρότατα δάκρυα πέφτουν ἀπό τά μάτια ἐκείνων πού πονοῦν γιά τήν κατάσταση στήν ὁποία ἔχει περιέλθει ἡ πατρίδα μας. Ἐνώνουμε κι ἐμεῖς τή δέησή μας μέ αὐτήν τῆς πυρωμένης καρδιάς τοῦ Μηνιάτη καί ζητοῦμε ἀπό τήν Κυρία Θεοτόκο τήν πρεσβεία τῆς, ὥστε νά λάμψει καί πάλι στήν πατρίδα μας «τό ζωηφόρον φῶς τῆς ἀληθινῆς πίστεως» καί νά τῆς χαρίσει ὁ νεκρεγέρτης Κύριος πνευματική καί ἐθνική ἐλευθερία, γιά τήν ὁποία τόσο δυνατά μίλησε ὁ Μηνιάτης.

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

Ἡ ἐπανάσταση τῆς Ἐκκλησίας

Ἐκρυθμη ἡ κατάσταση στήν Οὐκρανία καθώς ἡ κρίση ἔχει φέρει ἀντιμέτωπο τόν λαό μέ τίς δυνάμεις καταστολῆς. Οἱ συγκρούσεις καθημερινές στούς δρόμους τοῦ Κιέβου προμηνύουν ἐμφύλιο διχασμό. Ἡ Ἐκκλησία στά πρόσωπα τῶν ἀπλῶν κληρικῶν ἐκφράζει ἔμπρακτα τήν ἀγωνία της γιά τὰ γεγονότα. Ὅμάδες ἱερέων καί ἀπλῶν πιστῶν μπαίνουν ἀνάμεσα στίς ἀστυνομικές δυνάμεις καί στίς χιλιάδες τῶν διαδηλωτῶν κρατώντας εἰκόνες καί ψάλλοντας τό «Χριστός Ἀνέστη». Στόχος τους νά ὑπενθυμίζουν στίς ἀντιμαχόμενες παρατάξεις τήν ἀνάγκη νά ἐπανέλθει στή χώρα ἡ εἰρήνη. Ἀναμφίβολα, ἡ παράδοση διαμαρτυρία τους ἀνεβαίνει στόν Ἀρχοντα τῆς εἰρήνης ὡς ἱκεσία καί ἐκζήτηση τοῦ θεϊκοῦ ἐλέους γιά τή σπαραζόμενη πατρίδα τους.

Μέχρι ποῦ;

Θά μπορούσε νά εἶναι μία εἴδηση-φάρσα, ἄν δέν εἶχε πάρει διαστάσεις ἐθνικοῦ ζητήματος καί πολιτικῆς ἀντιπαράθεσης στήν Ἀμερική. Σίγουρα ὅμως εἶναι ἓνα σημεῖο τῶν καιρῶν μας καί δηλώνει μέχρι ποῦ μπορεῖ νά φθάσει ἡ διαστροφή τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου.

Σατανιστική ὀργάνωση ἀπαιτεῖ ἀπό τίς ἀρχές τῆς Ὀκλαχόμα «νά ἐπιτρέψουν τή διάδοση τοῦ μηνύματος τοῦ Σατανισμοῦ, νά σεβαστοῦν τή διαφορετικότητα καί τίς θρησκευτικές μειονότητες» (βλ. pentapostagma.gr) καί νά τοῦς ἀφήσουν νά στήσουν μνημεῖο-ἄγαλμα τοῦ Σατανᾶ στό Καπιτώλιο τῆς πολιτείας. Μνημεῖο γιά νά τιμήσουν, δηλαδή, τόν μισόκαλο καί μισάνθρωπο σατανᾶ, ὁ ὁποῖος εὐφραίνεται ὅταν τοῦ προσφέρουν ἀνθρώπινο αἷμα στίς σατανιστικές τελετές!!!

Γιατί τόσο σκοτάδι στις ψυχές τῶν ἀνθρώπων; Ἀποσιωπήθηκε ὁ εὐαγγελικός λόγος γιά τόν σατανᾶ καί τό ἔργο του, ἀπό φόβο νά μή χαρακτηριστοῦμε μεσαιωνικοί καί δεισιδαίμονες. Ἐντούτοις, σήμερα ὅσο ποτέ εἶναι ἀναγκαῖο νά ἀποκαλυφθεῖ τό ἀληθινό πρόσωπό του.

Αἰτία καί ἀποτέλεσμα

Σύμφωνα μέ δημοσίευμα πού ἐπικαλεῖται ἐπίσημα στοιχεῖα, ἕνας στούς πέντε Αὐστραλούς δηλώνει ἄθεος. Καθώς ἔχει γίνει πλέον «τῆς μόδας» ἡ ἀθεία, δέν ἐκπλήσσει τό γεγονός. Ἀξιοσημείωτο εἶναι τό σχόλιο πού ἀκολουθεῖ τήν εἶδηση: «...ἀλλά ἀκόμα καί αὐτοί πού δηλώνουν θρησκοί στήν πραγματικότητα δέν ἀκολουθοῦν μέ προσήλωση καί συστηματικά τή θρησκεία τους ἀλλά περιστασιακά» (βλ. enikos.gr 30/12/13).

Ὅσο καί ἂν φαίνονται ἀνεξάρτητες αὐτές οἱ δύο παρατηρήσεις, ἔχουν μεταξύ τους σχέση αἰτίας καί ἀποτελέσματος. Ὅχι μόνο στήν Αὐστραλία ἀλλά καί σέ ὅλο τόν κόσμο, ἂν ἡ ζωή τῶν πιστῶν ἦταν συνεπής μέ τό «πιστεύω» τους, δέν θά αὐξάνονταν τόσο οἱ ἀθεϊστικές -γιατί ὄχι καί οἱ σατανιστικές- κινήσεις. Τό ὑπογράμμισε ὁ ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος στούς χριστιανούς τῆς ἐποχῆς του: «Ἄν τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἦταν ἀληθινοί χριστιανοί καί ζοῦσαν τήν πίστη τους, δέν θά εἶχε μείνει οὔτε ἕνας εἰδωλολάτρης!».

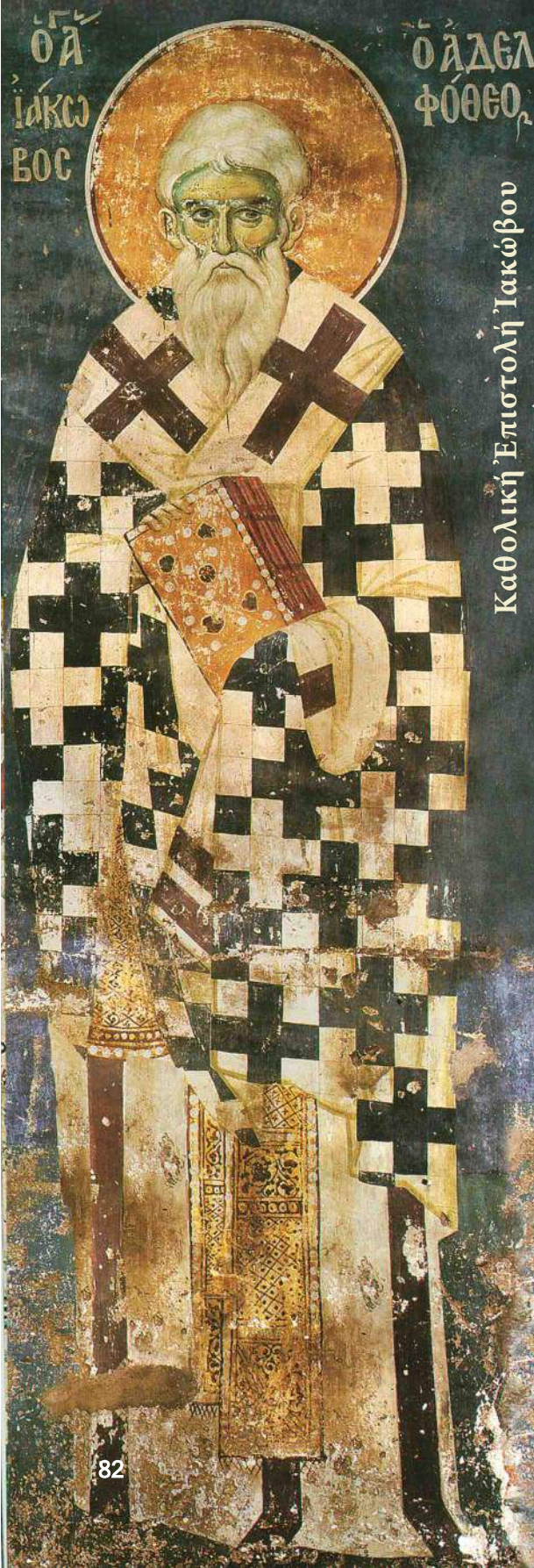
Ἀλλαγὴ λέξης

Καί πάλι γιά τούς ἀθеоус. Συστη-

ματικά, ὅπως μπορεῖ ὁ καθένας μας νά διαπιστώσει, ἔχει ἀντικατασταθεῖ στό λεξιλόγιό μας ἡ λέξη «φιlanθρωπία» μέ τή λέξη «ἀλληλεγγύη». Εἶναι ἡ ἀθεϊστική προπαγάνδα πού εὐθύνεται γι' αὐτό καθώς διαδίδει τό σύνθημα: «Ἡ συμπαράσταση στόν ἄνθρωπο δέν λέγεται φιλανθρωπία ἀλλά ἀλληλεγγύη». Γιατί ἄραγε; Ἴσως γιατί ἀλληλεγγύη σημαίνει ὑπερασπίζω τά δικαιώματα τοῦ ἄλλου. Διαμαρτύρομαι καί διεκδικῶ τή λύση τῶν προβλημάτων του μέ τή σκέψη ὅτι κάποτε θά βρεθῶ κι ἐγώ στή θέση του. Ἐνῶ φιλανθρωπία -στή χριστιανική της ἐννοια- σημαίνει ἀγαπῶ καί γι' αὐτό προσφέρω ἀπό τά δικά μου. Διεκδικῶ - προσφέρω, ἀλληλεγγύη - φιλανθρωπία. Δέν εἶναι ἀπλά διαφορετικές λέξεις, εἶναι διαφορετικές στάσεις ἀπέναντι στόν συνάνθρωπο. Στάση «ὀρθοῦ» λόγου ἡ μία καί στάση συγκλίνοσας καρδιάς ἡ ἄλλη.

Θά τούς σταματήσει κανεῖς;

Μετά τά ἐπεισόδια στήν Καβάλα ἴσως χρειαστεῖ ὄχι ἀπλῶς νά ὑψώσουμε τήν ἐλληνική σημαία καθημερινά στά σχολεῖα μας καί στά δημόσια κτήρια ἀλλά καί νά τήν περιφρουροῦμε. Στήν Καβάλα, σέ τέσσερα σχολεῖα ἀλλά καί στό Δημαρχεῖο, σέ διάστημα 5-6 ἡμερῶν κατέβηκαν ἀπό ἄγνωστους οἱ ἐλληνικές σημαῖες, κάηκαν (σέ ὀρισμένες περιπτώσεις) στόν ἴδιο χῶρο, ἐνῶ γιά κλάσματα δευτερολέπτου ἀνέβηκε ἡ τουρκική! Ἐκτός ἀπ' τίς ἐξοργιστικές κινήσεις στήν περιοχή τῆς Ξάνθης, οἱ «φίλοι» γείτονες ξεθάρρεψαν καί προχωροῦν στή Μακεδονία.

1η ΔΙΔΑΧΗ:

Ποιός, στ' ἀλήθεια, δέν γνωρίζει, δέν τό 'χει νιώσει ὅτι ἡ καθημερινότητά μας εἶναι μία συνεχῆς πορεία ἀνάμεσα σέ πειρασμούς; Μία «κοιλάδα κλαυθμῶνος» εἶναι ἡ ζωή μας, ὅπως χαρκτηριστικά σημειώνει ὁ θεόπνευστος ψαλμωδός. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, φτωχοί καί πλούσιοι, ἁμαρτωλοί καί ἅγιοι, περπατοῦμε, θά μπορούσαμε νά ποῦμε, μέσα σέ ἓνα φλογισμένο καμίνι, ἀγωνιζόμαστε νά πλεύσουμε σέ μία φουρτουνιασμένη θάλασσα. Κι εἶναι διπλό τό μέτωπο τῶν ἐπιθέσεων πού δεχόμαστε: Θλίψεις, βάσανα, φτώχεια, συκοφαντίες, ἀδικίες, κατατρεγμοί, ἀρρώστιες, θάνατοι προσφιλῶν καί τόσες ἄλλες δοκιμασίες εἶναι οἱ ἐξωτερικοί πειρασμοί, πού κάνουν τό δάκρυ καί τόν στεναγμό καθημερινό σύντροφό μας. Ἀπό τήν ἄλλη, οἱ ἐσωτερικοί πειρασμοί, ἐμπαθεῖς λογισμοί καί ἄλογες ἐπιθυμίες πού ἐξάπτουν κακίες καί πυροδοτοῦν πάθη, ἐνοχλοῦν καί ἀναστατώνουν τόσο συχνά τόν ἐσωτερικό μας κόσμο, ἀφαιροῦν τήν εἰρήνη καί γεμίζουν ταραχή τήν ὕπαρξή μας.

Ἐπίκαιρο, λοιπόν, καί ἄμεσα ἐνδιαφέρον τό θέμα τῆς πρώτης διδαχῆς πού ἀναπτύσσει στήν Ἐπιστολή του ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος. Προτείνει λύση γιά τό σοβαρό αὐτό πρόβλημα, πού ὅλοι ἀντιμετωπίζουμε. Προβάλλει τή στάση τοῦ χριστιανοῦ ἔναντι τῶν πειρασμῶν, ἐξωτερικῶν καί ἐσωτερικῶν.

Ἐξωτερικοί πειρασμοί

Πῶς ἀντιμετωπίζονται οἱ ἐξωτερικοί πειρασμοί; Οἱ ἄνθρωποι συνήθως ἐπιδίδονται σέ διασκεδάσεις, σέ κοσμικές ἐκδηλώσεις καί δραστηριότητες, ἄλλοτε καταφεύγουν σέ παυσίπονα ἢ

Ἐξωτερικοί καί ἐσωτερικοί πειρασμοί (Α')

ἡρεμιστικά, ἀκόμη καί στά ναρκωτικά, κάποτε στίς διάφορες φιλοσοφίες καί ἀνατολικές θρησκείες. Ὡστόσο, ὅλες αὐτές καί ἄλλες παρόμοιες ἀντιμετωπίσεις δέν ἐπιτυγχάνουν παρά μόνον περιστασιακή καί ἐπιφανειακή ἀνακούφιση. Μετά ἀπό κάθε ἀποτυχημένη προσπάθεια ἀπαλλαγῆς ἀπό τόν πόνο ἢ πραγματικότητα προβάλλει σκληρή καί τό κενό τῆς ψυχῆς ἀδυσώπητο.

Ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος προτείνει μία ἐντελῶς διαφορετική προοπτική: Ζυγίζοντας τά πράγματα μέ τή ζυγαριά τοῦ αἰωνίου βλέπει τούς ἐξωτερικούς πειρασμούς σάν εὐκαιρία τελειώσεως καί δόξας τοῦ πιστοῦ, ἐφόσον τούς ἀντιμετωπίσει μέ καρτερία καί ὑπομονή. Χαρακτηρίζει «μακάριον», εὐτυχῇ τόν ἄνθρωπο πού ὑπομένει πειρασμό, διότι ἔτσι θά γίνη «δόκιμος», κατάλληλος νά λάβει τό στεφάνι τῆς ζωῆς, τή δόξα τοῦ παραδείσου. Καί νά σημειωθεῖ ὅτι ὁ παράδεισος ἀρχίζει ἀπό ἐδῶ, βιώνεται στήν καθημερινότητά μας πάνω στή γῆ. Συντελοῦν στήν τελειοποίηση καί στόν ἐξαγνισμό τοῦ πιστοῦ οἱ ἐξωτερικοί πειρασμοί. Ἀναδεικνύουν τήν ψυχή του ἐκλεκτή, ἁγία καί τέλεια, διότι καλλιεργοῦν τήν ὑπομονή. Μέ αὐτή τήν ἐμπειρία ὁ Μέγας Βασίλειος ἀποφαίνεται: «Τόν κυβερνήτη τοῦ πλοίου δοκιμάζει καί σκληραγωγεῖ ἢ τρικυμία, τόν ἀθλητή τό στάδιο, τόν στρατηγό τό στρατόπεδο, τόν γενναϊόκαρδο ἢ συμφορά καί τόν χριστιανό ἡ δοκιμασία».

Ἡ δοκιμασία καί ὁ πόνος δίνουν, ἐπίσης, στόν χριστιανό τήν εὐκαιρία «τοῦ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος τοῦ

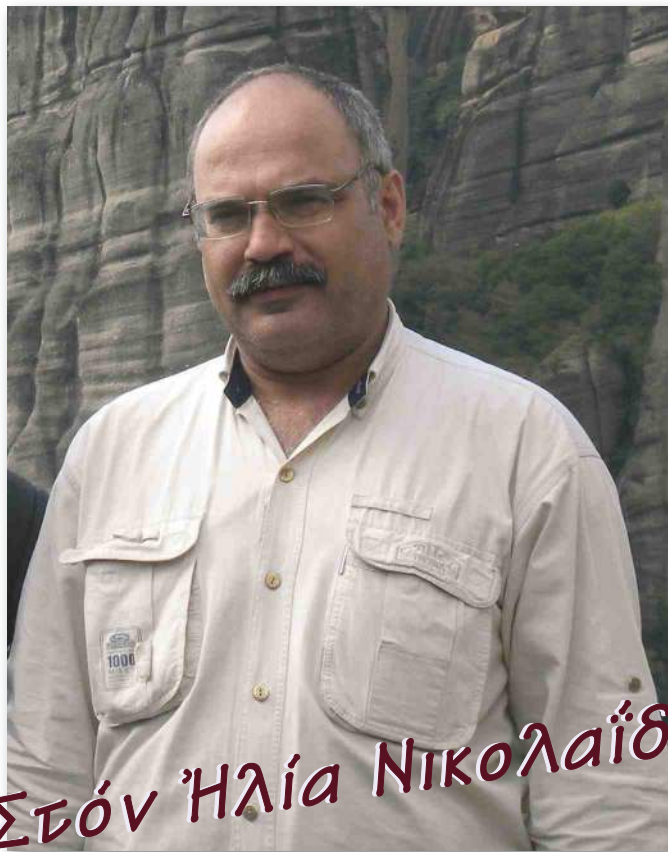
Κυρίου» (Ἐβ 12,10). Ἡ ἔλλειψη σταυροῦ δηλώνει ἔλλειψη Χριστοῦ ἀπό τή ζωή τοῦ πιστοῦ, ἀφοῦ ἡ ζωή τοῦ Χριστοῦ σημαδεύεται ἀπό τόν σταυρό. Μέ αὐτό τό φρόνημα οἱ πρῶτοι χριστιανοί θεωροῦσαν εὐλογία τούς διωγμούς πού ὑφίσταντο γιά τήν πίστη, τούς βίωναν σάν μία γλυκειά κοινωνία στά πάθη τοῦ Κυρίου (βλ. Φι 3,10· Ρω 8,17) καί δέχονταν τό μαρτύριο ὄχι μόνον ἀτρόμητοι ἀλλά καί χαρούμενοι. Σήμερα πού -ἐπίσημα τουλάχιστον- δέν γίνονται διωγμοί, οἱ διάφορες δυσκολίες, κακοπάθειες καί θλίψεις τῆς καθημερινότητος προσφέρονται ὡς εὐκαιρία γιά νά ὁμολογήσουμε τήν πίστη μας καί νά γίνουμε κοινωνοί στό πάθος τοῦ Κυρίου. Αὐτό τό νόημα ἔχει ἡ προτροπή τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου· «πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιέσσητε ποικίλοις» (1,2). Δέν ὑπάρχει, ἐξ-ἄλλου, πιό πεπληρωμένη καί ἀναφαιρετή χαρά ἀπό ἐκείνην πού περνᾷ μέσα ἀπό τόν πόνο. «Ἰδοὺ γάρ ἦλθε διὰ τοῦ σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ», ὁμολογεῖ ἡ Ἐκκλησία μας βιώνοντας τή χαρά καί τή δόξα τῆς ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ μας.

Ἡ ζωή μας, λέει ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος, μοιάζει μέ ἓνα χαλί τό ὁποῖο ὑφαίνει ὁ Θεός μέ τέχνη καί σοφία. Τό στολίζει μέ σχέδια, χρώματα καί ὁμορφιές. Ἐμεῖς, βέβαια, τό βλέπουμε ἀπό τήν ἀνάποδη πλευρά, γεμάτο κόμπους, ξεφτίσματα, ἀτέλειες. Ἄν ὅμως ἀνεβούμε πιό ψηλά καί τό δοῦμε ἀπό τήν ἐπάνω πλευρά, ὅπως τό βλέπει ὁ ὑφαντής Θεός, θά ἐκπλαγοῦμε ἀπό τήν ὁμορφιά του. Μέσα ἀπό τό πρίσμα τῆς

αἰωνιότητος («sub specie aeternitatis») καὶ οἱ θλίψεις θά μᾶς φανοῦν θεῖες εὐλογίες (βλ. Β΄ Κο 4,17). Θά διαπιστώσουμε ὅτι συντελοῦν στόν καταρτισμό καί στήν τελειοποίησή μας καί θά συμφωνήσουμε μέ τόν ἀπόστολο Παῦλο ὅτι «οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς» (Ρω 8,18).

Χρειαζόμαστε τὴν «ἄνωθεν σοφίαν» (βλ. Ἰα 1, 5), τόν φωτισμό τῆς πίστεως, γιὰ νά δοῦμε τὴν πραγματικὴ διάσταση τῶν γεγονότων καί νά δεχθοῦμε τίς θλίψεις τῆς ζωῆς ὡς εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Νά πιστέψουμε ὅτι ὁ Θεός δέν κάνει λάθη καί ποτέ δέν ἐπιτρέπει πειρασμό μεγαλύτερο ἀπὸ τίς δυνάμεις μας, ἀλλὰ μαζί μέ τόν πειρασμό πού ἐπιτρέπει, δίνει τό κουράγιο καί τὴ δύναμη νά τόν σηκώσουμε (βλ. Α΄ Κο 10,13). Ἐκεῖνος ἅς μᾶς δίνει τὴ σοφία του, γιὰ νά σπουδάζουμε μέσα στό σχολεῖο τοῦ πόνου καί ἔτοιμοι νά δεχόμαστε κάθε ἐπίσκεψή του μέ τὴ βεβαιότητα ὅτι εἶναι γιὰ τόν ἁγιασμό, τὴ σωτηρία καί τὴν αἰώνια δόξα μας.

Ὁβλίας

Αναπαύθηκε στά 52 του χρόνια κρατώντας στό χέρι τό κομποχοῖνι καί προσευχόμενος ὁ Ἡλίας Νικολαΐδης, πνευματικός ἀδελφός καί ἐκλεκτό μέλος τῆς Ἀδελφότητός μας.

Ὁ Ἡλίας, πρὶν τόν ἐπισκεφθεῖ ἡ ἀρρώστια, ἡ ὁποία καί τόν ὀδήγησε στόν οὐρανό, ἦταν ἀκάματος ἐργάτης στά ἔργα τῆς Ἀδελφότητος, κατηχητής καί στέλεχος τῶν κατασκηνώσεων καί μέγας εὐεργέτης μας. Παρά τὴν πολύτεκνη οἰκογένειά του, τά καλοκαίρια δαπανοῦσε τίς ἡμέρες τῆς ἁδείας του διακονώντας εἴτε ὡς ὁμαδάρχης εἴτε ὡς βοηθός τοῦ μακαριστοῦ συντονιστοῦ μας ἀειμνήστου Πανσανία Κουτλεμάνη, στήν προμήθεια τῶν ἀπαραίτητων ὑλικῶν γιὰ τὴ λειτουργία τῶν κατασκηνώσεων.

Ὅλοι θυμόμαστε τὴ χαρά καί τὴν προθυμία πού ἔδειξε ὅταν ἀποφασίστηκε νά προχωρήσουμε τά ἔργα στίς κατασκηνώσεις τῆς Καστανούσας. Ἦταν ὁ πρῶτος πού ἔδωσε τό «παρών» καί τό «παράγγελμα» γιὰ τὴ συγκέντρωση συνδρομῶν. Καί λές καί ἦταν ἡ προσπάθειά του αὐτὴ τό «φῶλι», ὅπως ἔλεγε ὁ ἀείμνηστος διδάσκαλός

μας Στέργιος Σάκκος, γιά νά αὐξηθοῦν καί νά καρπίσουν στή συνέχεια οἱ προσπάθειες. Ἀλλά καί πόσο χάρηκε καί ζωογονήθηκε τό περασμένο καλοκαίρι, πού παρά τά κινητικά του προβλήματα, ἀνέβηκε καί ἀπήλαυσε αὐτό πού τόσο εἶχε ποθήσει: νά ζήσει ἔστω καί γιά ἓνα εἰκοσιτετράωρο τήν κατασκηνωτική ζωή στίς δικές μας κατασκηνώσεις τῆς Καστανούσας.

Ἐκεῖ ὅμως πού συντελέστηκε τό θαῦμα ἦταν ἡ ὑπομονή καί ἡ ἐγκαρτέρησή του στή δοκιμασία τῆς ἀρρώστιας. Σάν ἄλλος Ἰώβ δόξαζε τόν Θεό πού τοῦ ἔδινε τή δυνατότητα μέσα ἀπό τοὺς πόνους καί τήν ἀλλοίωση τοῦ σώματος νά δυναμώνει ὁ νοῦς καί ἡ ψυχὴ καί νά γίνεται θερμότερη ἡ ἐπικοινωνία του μέ Αὐτόν. Ὅσοι τόν πλησίαζαν καί ἔμεναν γιά λίγο κοντά του ἔβλεπαν καί ἐνιωθαν ἓναν ἄνθρωπο πού καθημερινά ἐξαγιαζόταν μέσα στή φλόγα τῆς πίστεως καί τῆς δοκιμασίας. Σ' αὐτό συντελοῦσαν καί ὅλα τά μέλη τῆς πολύτεκνης καί καλλιτέκνης οἰκογένειάς του. Συμπαραστέκονταν ἐν πίστει στό μυστήριο τῆς ἀλλοιώσεως τοῦ Ἠλία καί συμπορεύονταν ὑπομονετικά καί θυσιαστικά ἀπαλύνοντας μέ τήν προσευχή τους τοὺς πόνους καί τίς τυχόν ἀνθρώπινες ἀδυναμίες του.

Ἀμέτρητοι οἱ ἀδελφοί πού παραβρέθηκαν στήν ἐξόδιο ἀκολουθία, τήν Κυριακή 19 Ἰανουαρίου. Καί ὅλοι εἶχαν νά καταθέσουν κάτι προσωπικό γιά τόν Ἠλία. Χαμογελαστός πάντοτε καί μέ τόν καλὸ καί ἐποικοδομητικὸ λόγο στά χεῖλη. Ἀλήθεια! Πῶς τά κατάφερνε καί μέ ὅποιον καί ἂν συζητοῦσε, πάντοτε γιά τόν Χριστό θά τοῦ μιλοῦσε, γιά τήν πίστι καί γιά τήν Ἐκκλησία! Συγγενεῖς καί φίλοι, συγχωριανοί καί συνεργάτες τόν ξεπροβόδιζαν μακαρίζοντας καί αὐτόν ἀλλά καί τοὺς οἰκείους του, οἱ ὁποῖοι στό ἐξῆς θά ἔχουν δικό τους πρεσβευτὴ καί ἄγγελο στήν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ. Ἐμεῖς δέ «οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι» συμπληρώνουμε σιγά-σιγά τόν κατάλογό μας, στελεχώνοντας τήν οὐράνια Κατασκήνωση μέ μέλη ἱκανά καί μέ παρρησία στόν Πατέρα μας, τόν μεγάλο «ἀρχηγὸ καί τελειωτὴν Ἰησοῦν» (Εβ 12,2).

Ἀδελφέ μας Ἠλία, ἐτοίμασες ἐν ζωῇ μέ τά ἔργα σου τήν ψυχὴ σου. Ἀπόλαυσε τώρα τήν ἀτέλειωτη ζωὴ στή χαρὰ τοῦ Κυρίου σου.

Καλὴ ἀντάμωση καί μακάρι νά εἴμαστε μαζί!

*Γεώργιος Μυτιληναῖος
Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος*

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τό Περιοδικό

* Ἀθανασίου Αἰκατερίνη 13€ *
* Ἀλμπανάκη Εὐστρατία 15€ *
Γ.Α. 10€ * Εὐστρατίου Σουλτάνα 10€ * Κ.Δ. 10€ * Καρβουνίδου Ἡσαΐα 10€ * Κιουτουκίδου Σοφία 30€ * Κούστα Δήμητρα 10€ * Κωνσταντινίδου Παλάση 10€ * Λαζαρίδου Συρματούλα 10€ * Λουφαρδάκη Μαρία 50€ * Μηλιώνη Παναγιώτα 10€ * Μιχάλογλου Σοφία 10€ * Νταμπίζα Ἀναστασία 10€ * Πολυσάκη Σοφία 10€ * Σ.Δ.Φ 10€ * Σαρησάββα Ζωή 40€ * Σταθούδη Αἰκατερίνη 100€ * Στεργιάδου Ἀρετὴ 10€ * Τ.Σ. 40€ * Τεκτονίδου Ζαχαρούλα 10€ * Φιλίππου Κυριακή 10€.

Γιά τὴν Κατασκήνωση εἰς μνήμην Στεργίου Σάκκου καὶ Πausανία Κουτλεμάνη

* Α.Γ. 20€ * Α.Ι. 600€ * Δ.Α. 100€ * Δ.Σ. 20€ * Κ.Γ. 50€ * Κ.Μ. 920€ * Κ.Σ. 3.000€ * Μ.Μ. 5.000€ * Ξανθόπουλος Γεώργιος 90€ * Ὁμάδα Ἅγιος Φιλήμων 150€ * Π.Π. 50€ * Σ.Α. 100€ * Τ.Γ. 400€ * Τ.Χ. 650€ * Τσόγκας Λεωνίδας 40€ * Ἀνώνυμος 700€ * Ἀνώνυμος 500€ * Ἀνώνυμος 50€.
Ἐπίσης: * Γ.Π., εἰς μνήμην παπποῦ Γεωργίου, 50€.
Εἰς μνήμην Ἠλία Νικολαΐδη:
* Π.Κ. 50€ * Ἀνώνυμοι 1.500€.

Γιά τίς Φυλακές

* Σισμανίδου Γεωργία 30€ *
Σωτηρέλης Εὐάγγελος 100€ *
Τάσιου Κυριακή 50€ * Ἀνώνυμος 10€.

Σκηνές από την τάξη

Ἡ νηστεία ξεκίνησε καί πάλι

Ἦταν καί τότε ἡ ἀρχή τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Εἶχαν ἐπιστρέψει μόλις ἀπό τίς διακοπές τῶν Ἀπόκρεω. Καί τά παιδιά πρόθυμα ἄκουγαν τή νεαρή καθηγήτριά τους νά τοὺς μιλά περί νηστείας.

- Ἀρχαία παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, παιδιά. Κι ἐσεῖς -ἄς εἴστε μικροί-, ἔχετε δύναμη νά κάνετε πολλά. Ζητήστε ἀπό τίς μητέρες σας νά σᾶς βοηθήσουν. Ὡς φτιάχνουν αὐτή τήν περίοδο, τουλάχιστον Τετάρτη καί Παρασκευή, νηστήσιμο φαγητό.

- Ἐμεῖς, κυρία, πάντα νηστήσιμο φτιάχνουμε αὐτές τίς μέρες ὅλο τό χρόνο, πετάχτηκαν κάποιοι.

Γνώριζε κι ἐκείνη, βέβαια, ὅτι τό χωριό σχεδόν ὅλο δέν ἦταν ἀμέτοχο στίς νηστείες πού ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία. Παλιά παράδοση ἀπό τίς μικρασιατικές ἀγιασμένες ρίζες τῶν παππούδων τους, τό ἐπέβαλλε. Ἀλλά καί μετὰ τό 1922 καί τήν

ἐγκατάστασή τους στά καινούργια χώματα, λόγος Θεοῦ εἶχε σπαρεῖ στίς καρδιές τῶν χωριανῶν ἀπό διάφορους ἐργάτες τοῦ εὐαγγελίου πού εἶχε ὀδηγήσει ὁ Θεός ὡς ἐκεῖ.

- Ὅσα ἐσεῖς μόνοι σας ἀγοράζετε γιά νά φᾶτε αὐτή τήν περίοδο νά εἶναι νηστήσιμα. Ἀντί γιά σοκολάτα γάλακτος, π.χ., διαλέξτε μιά ὑγείας. Κάτι τέτοιο θά ἄρεζε πολύ στόν Θεό!

Μ' αὐτά τά λόγια εἶχε θυμηθεῖ καί μετέφερε στά παιδιά ὅσα ἡ ἴδια πρὶν χρόνια εἶχε ἀκούσει ὡς μαθήτρια τοῦ Λυκείου ἀπό τή δική της καθηγήτρια.

- Καί τί θά τρῶμε, κυρία, στό σχολεῖο; πρόβαλε κάποιος μιά λογική ἀπορία.

Γνώριζαν καί βίωναν ὅλοι τήν ἰδιαίτεροτητα τοῦ μικροῦ σχολείου τους. Ἦταν τόσο μικρός ὁ ἀριθμός τῶν μαθητῶν πού δέν ἐπέτρεπε τήν ὑπαρξη κυλικείου. Τήν

ανάγκη αυτή κάλυπτε παλιότερα τό 15με-
λές μέ λίγες τυρόπιττες πού ἀγόραζε ἀπό
τόν φοῦρνο καί προμήθευε στούς μαθη-
τές σέ χαμηλή τιμή.

Τόν τελευταῖο καιρό «τήν παράσταση
εἶχε κλέψει» μιὰ καντίνα. Ἦταν περαστι-
κή ἀπό τό χωριό. Στάθμευε στόν πιό κον-
τινό μέ τό σχολεῖο δρόμο, ἀσύχναστο
ἀπό αὐτοκίνητα, γιά 2-3 διαλείμματα. Οἱ
μαθητές πρόθυμα ἀγόραζαν τό μοναδικό
εἶδος πού πρόσφερε: ψωμάκι μέ βραστό
λουκάνικο καί μουστάρδα.

- Κυρία, καί τί θά τρῶμε τώρα; Ἡ
καντίνα ἔχει μόνο λουκάνικα...

- Λοιπόν, παιδιά, ἀκοῦστε! Ἔχω μιὰ
ιδέα! Ἀρκεῖ ἐσεῖς νά πάρετε τήν ἀπό-
ψη. Πολλά μπορεῖτε νά κάνετε. Προ-
τείνω νά θέσετε τό θέμα στόν κύριο τῆς
καντίνας.

- Δηλαδή, τί ἐννοεῖτε;

- Ἄς πάει μιὰ ἀντιπροσωπεία νά τόν
παρακαλέσει νά σᾶς φτιάχνει λόγῳ τῆς
νηστείας τοῦ Πάσχα καί νηστήσιμα σά-
ντουιτς.

- Τί λέτε, κυρία; Ὑπάρχουν καί νη-
στήσιμα σάντουιτς;

- Βεβαίως. Θά σᾶς βάζει μέσα στό
ψωμάκι τηγανητές πατάτες καί μουστάρ-
δα. Θά εἶναι ἓνα ὑπέροχο σάντουιτς.

Τά παιδιά ἐνθουσιάζτηκαν. Θέλησαν
νά δοῦν τό θέμα σοβαρά. Κι ὅταν τά νιάτα
θέλουν... κάνουν θαύματα. Ὁ «καντινιέ-
ρης» πρόθυμα συμμορφώθηκε μέ τά γοῦ-
στα τῶν πελατῶν του. Δέν ὑπολόγισε βέ-
βαια τήν ἔκταση πού μπορούσε νά πάρει
τό θέμα. Λογάριαζε νά ξεμπερδεύει μέ κα-
μιὰ τηγανιά πατάτες γιά λίγους νηστευ-
τές. Βρέθηκε ὅμως νά μήν προλαβαίνει
τό τηγάνι καί τίς πατάτες, καθώς πλήθαι-
ναν αὐτοῦ τοῦ εἶδους οἱ πελάτες μέρα τή
μέρα.

... ..

Ὅλα αὐτά ἦρθαν στό νοῦ τῆς -ὄχι πιά
νεαρῆς- καθηγήτριας, καθώς μιλοῦσε καί
τώρα στά παιδιά ἑνός ἄλλου Γυμνασίου,
σέ μεγάλη πόλη, αὐτές τίς μέρες. Θέμα
καί πάλι ἡ νηστεία. Οἱ μαθητές ἔδειξαν
κάποιο ἐνδιαφέρον ὅταν τήν ἄκουσαν,
κάποιοι ὥστόσο ἔμειναν ἀδιάφοροι. Ἄλ-
λωστε τῶν σημερινῶν παιδιῶν οἱ οἰκογέ-
νειες δέν ἔχουν ὅλες χριστιανική βάση κι
εἶναι καί πολλά παιδιά πού δέν ἔχουν
κἄν τή βάση τῆς οἰκογένειας...

Γλυκεῖα νοσταλγία πλημύρισε τήν ὕ-
παρξή της γιά κεῖνο τό χωριό, ὅπου πρω-
τοάρχιζε τήν καριέρα της, ὅπου οἱ ἄν-
θρωποι γνώριζαν καί σέβονταν τίς παρα-
δόσεις. Πρόσωπα ἀγαπημένα παιδιῶν τό-
τε, ὠριμων ἀνθρώπων σήμερα, καταξιωμέ-
νων στήν τοπική κοινωνία, παρήλασαν
μπροστά της. Κι ὀνόματα πλήθος πρόβα-
λαν στή μνήμη της: Καρυοφίλλης, Ἡσαΐ-
ας, Γιώργος, οἱ δυο Κυριάκοι, Γιάννης,
Φούλα, Σταῦρος, Παναγιώτα, Ἀνδρομάχη,
Βαλάντης, Ἀγάπιος, Μάριος... κι ἡ Βα-
σούλα πού βιάστηκε νά φύγει γιά τόν
οὐρανό... Αἰωνία της ἡ μνήμη! Κι ἄλλα
πολλά πού θάμπωσαν ἴσως ἀπό τόν χρό-
νο τά ὀνόματά τους, μά πού οἱ μορφές
τους ὀλοζώντανες προβάλλουν πάντα
στά μάτια της.

- Καλή σας ὥρα, ἀγαπημένοι παλιοί
μαθητές, ὅπου κι ἂν εἴστε!

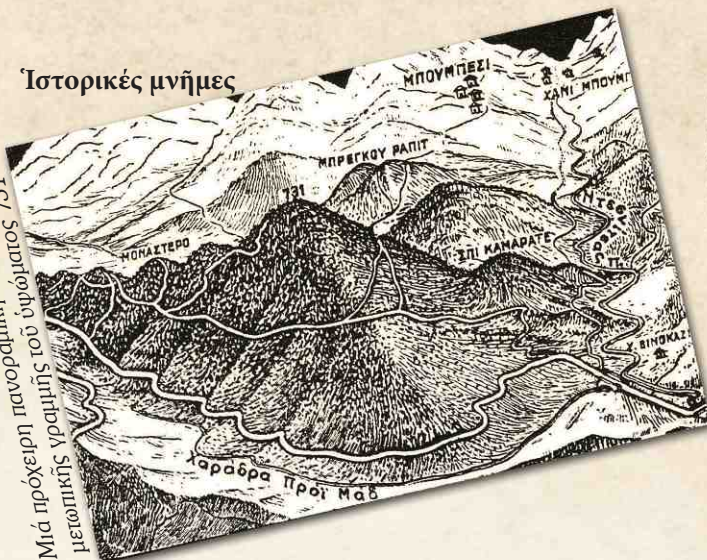
Καλή Σαρακοστή! Ἡ νηστεία ξεκί-
νησε καί πάλι.

Ἐ. Μουρατίδου - Αἰναλίδου

ΕΞΕΦΥΛΛΟ

Στήν ἱστορική Ἱερά Μονή
Ἀγίας Λαύρας, Καλάβρυτα.

Μία πρόχειρη πανοραμική άποψη της μετωπικής γραμμής του ύψους 731

ΕΑΡΙΝΗ ΕΠΙΘΕΣΗ

28 Οκτωβρίου 1940. Τό ρήγμα στις σχέσεις των δύο δυνάμεων του Άξονα έχει ήδη φανεϊ. Ο Μουσολίνι, θιγμένος επειδή ο Χίτλερ δρᾷ χωρίς νά τόν ενημερώνει γιά τά σχέδιά του, θέλησε νά προχωρήσει σέ μία επίδειξη δυνάμεως. Διάλεξε προσεκτικά ἕναν «εὐκόλο στόχο», τήν μικρή Ἑλλάδα, καί ξεκίνησε τήν προέλαση χωρίς νά σεβαστεῖ οὔτε τό χρονικό περιθώριο πού ὁ ἴδιος εἶχε θέσει στό τελεσίγραφο πρὸς τόν Μεταξά, δηλώνοντας μέ αὐταρέσκεια: «Ο Χίτλερ θά μάθει γιά τήν κατάληψη τῆς Ἑλλάδας ἀπό τίς ἐφημερίδες».

Τρεῖς ἑβδομάδες. Τόσο χρειάστηκε ἡ Ἑλλάδα γιά νά ἀνατρέψει τήν ἀνανδρῆ αὐτῇ στοχοποίηση. 21 Νοεμβρίου, ἀνήμερα τῆς Παναγιᾶς, ὁ ἐλληνικός στρατός πέτυχε τήν πρώτη του μεγάλη νίκη, μπαίνοντας τήν ἐπόμενη μέρα θριαμβευτῆς στήν Κορυτσά. Μέ φτωχά μέσα ἀλλά ἀκμαῖο ἠθικό ἀπωθεῖ τόν ἐχθρό ὅλο καί πιό βαθιά, ἐγκαθιδρύοντας τήν κυριαρχία του σέ μεγάλο μέρος τῆς Βορείου Ἡπείρου, καθώς καί στό πέρασμα-κλειδί, τό ὕψωμα «731». Τό ὕψωμα αὐτό θά ἦταν ἕνας ἀσήμαντος λόφος, ἂν δέν βρισκόταν νά δεσπόζει πάνω ἀπ' τά στενά τῆς Κλεισούρας, ἀνάμεσα

στis ἀπότομες πλαγιές τῶν ὄρεινῶν ὄγκων τοῦ Τομόρι καί τῆς Τρεμπεσίνας, μετατρέποντάς το σέ ἀναγκαστική διάβαση μεταξύ νότου καί βορρᾶ. Τό στρατηγικό αὐτό σημεῖο ἐπέλεξε ὁ Μουσολίνι γιά νά ρίξει τό κύριο βάρος τοῦ ἐγχειρήματος, πού θά τοῦ ἔδινε τή δυνατότητα νά κερδίσει τό μεγάλο του στοίχημα: τήν ἐαρινή ἐπίθεση.

Μάρτιος 1941. Πάει καιρός πού ὁ Ντοῦτσε ἀναζητᾷ μία ἡρωική ἔξοδο ἀπό τή συμπλοκή του μέ τήν Ἑλλάδα. Πρέπει πάση θυσία νά ἐπιτύχει μία τουλάχιστον ἐντυπωσιακή νίκη, πρὶν λήξει ἡ προθεσμία πού τοῦ ἔχει δώσει ὁ Φύρερ, ὡς τά μέσα Μαρτίου, μέ τήν ἐκπνοή τῆς ὁποίας ἀπειλεῖ νά ἐπέμβει ὁ ἴδιος, ἐξευτελίζοντάς τον ὡς ἡγέτη. Ἀποφασίζει, λοιπόν, γενική ἐπίθεση σέ ὅλη τή γραμμή τοῦ μετώπου, μέ κύριο στόχο τή διάσπασή του στά στενά τῆς Κλεισούρας.

Συγκεντρώνει ἀπέναντι ἀπ' τό πέρασμα τόν κύριο ὄγκο τῶν δυνάμεών του καί ξεκινᾷ τή μεγάλη ἐαρινή ἐπίθεση στίς 9 Μαρτίου, διαθέτοντας ἑξι μεραρχίες στό ἐγχείρημα, τίς: Πούλιε, Κάλιαρι, Πινερόλο, Μπάρι καί Σφορτσέσκα μαζί μέ τίς ἐπιλεκτικές δυνάμεις τῶν μελανοχιτώνων τῆς σω-

ματοφυλακής του, υποστηριζόμενες από τό ιταλικό πυροβολικό καί τήν αεροπορία. Μάλιστα, βρίσκεται ό ίδιος εκεί παρακολουθώντας προσωπικά τίς εξέλιξεις.

Ύπερασπιστές τοῦ ὑψώματος εἶναι οἱ ἄνδρες τοῦ 5ου συντάγματος τῆς 1ης Μεραρχίας, τῶν Θεσσαλῶν, ὑπό τόν ταγματάρχη Δημήτριο Κασλᾶ, οἱ ὅποιοι μέ τήν αὐτοθυσία τους προσθέτουν στήν ιστορία μας ἕναν ἀκόμη Μαραθῶνα. Λίγο πρίν τήν ἐπίθεση, ὁ ταγματάρχης Κασλᾶς συγκεντρώνει τοὺς ἀξιωματικούς καί δίνει τήν πρώτη διαταγή: «Ἐπί τῶν κατεχομένων θέσεων θά ἀμυνθῶμεν μέχρι ἐσχάτων. Οὐδεὶς θά κινηθεῖ πρὸς τά ὀπίσω. Ἐμψυχώσατε ἄνδρες σας καί τονώσατε τό ἠθικόν των. Προμηνύεται λυσσώδης ἐπίθεσις τοῦ ἐχθροῦ, ἡ ὁποία θά ἀποκρουσθεῖ καί θά συντριβεῖ... Ἐπαναλαμβάνω: τότε μόνον θά διέλθει ὁ ἐχθρὸς ἐκ τῆς τοποθεσίας μας, ὅταν ἀποθάνομεν ἅπαντες ἐπὶ τῶν θέσεών μας».

Οἱ ἐπιθέσεις ξεκινοῦν μέ καταιγισμούς πυρῶν ἀπὸ τό ιταλικό πυροβολικό καί σφοδρούς βομβαρδισμούς τῶν αεροπλάνων, γιά νά καταλήξουν σέ συμπλοκές σῶμα μέ σῶμα, μέ χειροβομβίδα καί λόγχη. Τό «731» φλέγεται. «Τό ὑψωμα “731” ἦτο δασωμένον μέ δέντρα ὕψους 4-5 μέτρων, ἐντὸς διώρου ἔμεινε γυμνόν. Τά συρματοπλέγματά μας κατεστράφησαν, τά χαρακώματα ἰσοπεδώθηκαν, οἱ στρατιῶται καλύπτονται εἰς τὰς ὁπὰς τῶν ὀβίδων καί ἀγωνίζονται ἀπεγνωσμένα νά ἐπανορθώσουν τὰς ζημίας, ἰδίως νά προστατεύσουν τά πολυβόλα καί ὀπλοπολυβόλα ἀπὸ τήν καταστροφήν, ἀπὸ τίς πέτρες καί χῶματα πού ἐγείροντο ἀπὸ τὰς ἐκρήξεις. Τά ὑπάρχοντα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος “731” δύο πυροβόλα τῶν 6,5 καί ἀντιαρματικός οὐλαμὸς τῶν 37 κατεστράφησαν ὁλοτελῶς», γράφει ὁ ταγματάρχης Κασλᾶς στό ἡμερολόγιό του.

Μετά ἀπὸ κάθε βομβαρδισμό οἱ Ἴταλοί πλησιάζουν, βέβαιοι πὼς δέν μπορεῖ νά ὑπάρχουν στό ὑψωμα ἐπιζῶντες. Ὄταν ὁμως βλέπουν τοὺς λίγους ἔλληνες στρατιῶτες νά ὀρθώνονται μέσα στοὺς καπνοὺς, μέ τρόμο φωνάζουν πὼς αὐτοὶ δέν εἶναι ἄνθρωποι, εἶναι στοιχεῖα. Στίς πρώτες τρεῖς μέρες οἱ ἀπώλειες εἶναι τεράστιες. 545 νεκροὶ καί τραυματίες γιά τοὺς ἀποδεκατισμένους Ἕλληνες καί 4.000 νεκροὶ καί τραυματίες γιά τοὺς Ἴταλοὺς.

Ὄταν οἱ καπνοὶ ὑποχωροῦν, τό ἔδαφος εἶναι στρωμένο μέ πῶματα. Ὁ Χάρος μέ τά ὄρνια ἔχουν πιάσει δουλειά κι ἡ ἀποφορά τῶν νεκρῶν σωμάτων εἶναι ἄλλο ἓνα βάσανο. Κατὰ τήν ἀνακωχή γιά τήν ταφή τῶν νεκρῶν, οἱ κληρικοὶ δέν βρίσκουν ἔδαφος ἀκάλυπτο γιά νά πατήσουν. Ὁ κληρικός τῶν Ἱταλῶν ἐπιστρέφει ἔχοντας χάσει τά λογικά του κι οἱ Ἴταλοὶ ὀνόμασαν τό μέρος «κοιλάδα τοῦ θανάτου».

Ἡ τιτανομαχία κράτησε ὥς τίς 25 Μαρτίου. Οἱ ὑπερασπιστές τοῦ ὑψώματος μένουν ἐκεῖ ἀφανισμένοι, ἄσπνοι, νηστικοί, καθὼς ὁ ἀνεφοδιασμός καθίσταται δυσχερὴς ἕως ἀδύνατος γιά μέρες. Σύμφωνα μέ μαρτυρίες ἐπιζώντων, «... στό “731” δέν ὑπῆρχε ἄλλος δρόμος: ἢ ἦσουν ὀρθιοὶ καί πολεμοῦσες ἢ ἦσουν νεκροί». Τό ὑψωμα δέν ἔπесε ποτέ.

Τό «731» ὑπῆρξε ἓνα ἀπὸ τά πιό αἰματοβαμμένα ὑψώματα τοῦ β' Παγκοσμίου Πολέμου. Ἀκόμη καί σήμερα, 73 χρόνια μετὰ, ὁ προσκυνητὴς θά βρεῖ ὑπολείμματα ἀπὸ τοὺς λάκκους τῶν βομβῶν, ὅστᾳ, θραύσματα ὀβίδων, διάσπαρτους κάλυκες ἀπὸ βλήματα πυροβόλων παντοῦ γύρω του.

Ὁ Ντοῦτσε ἀπογοητευμένος ἀναχωρεῖ πρίν τήν ὀλοκλήρωση τῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ ἐαρινὴ ἐπίθεση ἔχει ἀποτύχει. Ἡ ἐξέλιξη ἐνός προαναγγελθέντος σχεδίου ἀλλάζει ὀριστικά. Ἡ ἱστορία σηκώνει κεφάλι καί

παίρνει ένα δικό της δρόμο. Ἡ ὑπεροψία τοῦ Μουσολίνι ἐξαναγκάζει τὸν Χίτλερ νά ἀνοίξει δεύτερο μέτωπο ἐπίθεσης κατὰ τῆς μικρῆς κι ἀδύναμης Ἑλλάδας. Ἐκεῖ θά γραφοῦν οἱ λαμπρές σελίδες τοῦ Ροῦπελ, τοῦ Περιθωρίου καί τῶν ἄλλων ὀχυρῶν τῆς γραμμῆς Μεταξᾶ. Οἱ δυνάμεις τοῦ Ἀξονα χάνουν τή μάχη μέ τόν χρόνο, ἔχοντας ὀριστικά ἀπολέσει τή δυνατότητα νά ὑπερισχύσουν στή μελλούμενη ἐπίθεση κατὰ τῆς Ρωσίας. Ἡ ἀντίστροφη μέτρηση ἔχει ἀρχίσει.

Τίποτε πιά δέν ἔμελλε νά εἶναι ἴδιο. Οὔτε τό ὕψωμα «731». Οἱ ἐπιθέσεις τοῦ ἰταλικοῦ πυροβολικοῦ καί τῶν βομβαρδιστικῶν ἦταν τόσο σφοδρές, ὥστε κατέσκαψαν τήν κορυφή του κατὰ 5 μέτρα. Τό «731» ἔγινε «726». Γιά πάντα.

Μαρτινιανή

Θά φύγεις;

Θά φύγω, εἶπες.
Αὐτή ἡ πατρίδα μέ πονᾷ.
Μέ λήστεψε καί μ' ἄφησε
καταμεσῆς τοῦ δρόμου.
Ἦμουν ἀρχοντόπουλο
καί μ' ἔκανε ζητιάνο.
Ἵσως καί νά 'χεις δίκιο.
Μά ἄς τό δοῦμε.
Τί εἶναι πατρίδα;
Μήν τάχα εἶναι οἱ ἄδικοι ἄρχοντες
καί τό μέταλλο πού θροντᾷ
στό πορτοφόλι;
Θά συμφωνήσεις πώς σίγουρα
πατρίδα αὐτά δέν εἶναι.
Ἄκου, παιδί μου.
Εἶσαι μεγάλος ἄρχοντας, μά δέν τό νιώθεις.
Δές τήν κληρονομιά πού σου ἄφησαν
οἱ πρόγονοί σου!
Μιά θεϊκή γλῶσσα σου ἄφησαν,
τίς τέχνες καί τίς ἐπιστήμες αὐτοί
τίς θεμελιώσανε.
Ἐναν πολυποίκιλο καί παναρμόνιο
πολιτισμό.
Αἷμα μαρτύρων καί ἡρώων
πότισε τίς ρίζες σου.
Κι ἡ χώρα πού σου ἄφησαν! Ζηλευτή!
Ἥλιος, βουνά καί θάλασσες καί δάση.
Μά πάνω ἀπ' ὅλα ἄκου
τούς ἤχους τῆς καρδιάς της.
Γλυκόλαλη καμπάνα σου μηνᾷ
γιά τόν ἄρχοντα Πατέρα σου
πού δέ σέ γέλασε.
Πού ἀπό ἀγάπη θυσιάστηκε
γιά Σένα στό Σταυρό,
γιά νά σέ κάνει βασιλιά
σ' ὅλη τήν κτίση.
Στά χέρια σου κρατᾷ τήν ἐλπίδα
τοῦ αὔριο.
Σ' αὐτή τήν πατρίδα, δέν τό ἔνωσες;
Εἶσαι ἡ χρυσή της ἐλπίδα.
Ἄν φύγεις, μαζί σου θά φύγει κι αὐτή.
Θά φύγεις;

Δ. Δαμιανίδου

'Από τίς εκδόσεις μας...

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ

Στ. Ν. Σάκκου

Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή εἶναι κατεξοχήν περίοδος πνευματικοῦ ἀγώνα. Πῶς ὁμως ἀγωνιζόμαστε;

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΜΑΣ 1821

ΤΕΥΧΗ Α', Β', Γ'

Τρία τεύχη μέ σύντομες βιογραφίες τῶν ἡρώων τοῦ 1821. Μέ ὀλοσέλιδες προσωπογραφίες γιά νά τίς ζωγραφίσουν οἱ.... μικροί δημιουργοί.

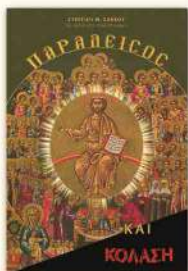

«Ω ΠΑΝΥΜΝΗΤΕ ΜΗΤΕΡ»

«ΑΥΓΗ ΜΥΣΤΙΚΗΣ ΗΜΕΡΑΣ»

Στ. Ν. Σάκκου

Μέ λόγο ἀπλό ἀλλά καί βαθειά θεολογικό ἐρμηνεύονται Οἱκοί καί Χαιρετισμοί τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου, παρουσιάζοντας τό μεγαλεῖο τῆς μοναδικῆς προσωπικότητος τῆς Παναγίας μας.

ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΚΑΙ ΚΟΛΑΣΗ

Στ. Ν. Σάκκου

Πῶς εἶναι ὁ Παράδεισος; Τί γίνεται στήν Κόλαση; Ἡ ἀληθινή ἀπάντηση -ἀπόδειξη γιά ὅσους ἀπιστοῦν ἤ ἀμφισβητοῦν τή μετά θάνατον πραγματικότητα.

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΣΑΡΑΝΤΑ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Στ. Ν. Σάκκου

Ἱστορική καί βιοματική παρουσίαση τῆς ζωῆς καί τοῦ ἥρωικοῦ τέλους τῶν ἁγίων Σαράντα Μαρτύρων. Πυρπολεῖ τόν ἀναγνώστη μέ τή φλόγα τῆς πίστεως καί τό γενναῖο φρόνημά τους.

ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑ,

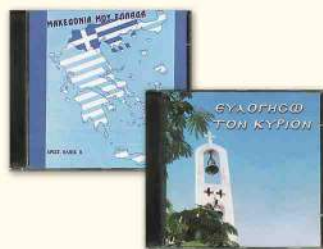
Σ' ΑΓΑΠΩ

Ἑλένης Βασιλείου

Διηγήματα γραμμένα μέ ἀγάπη καί πόνο γιά τήν πολύπαθη καί δοξασμένη Ἑλλάδα παρουσιάζουν τό μεγαλεῖο τῆς πατρίδας μας καί τόν ἥρωισμό τῶν παιδιῶν της.

Ζητήστε τα στό Βιβλιοπωλεῖο μας ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518

ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΔΙΣΚΟΙ

Μέ ὕμνους,
τραγούδια,
πνευματικές ὁμιλίες.

«Εμοὶ ἐκδίκησις»

- Θά τόν σκοτώσω, παππούλη! Όπου τόν βρῶ θά τόν σκοτώσω! Μακάρι, Θεέ μου, νά μοῦ τόν στείλεις μπροστά μου τόν κακούργο!

Τό μάτι τοῦ Θεοδωρή, θολό ἀπό μίσος καί ἐκδίκηση, θόλωσε ἀκόμα περισσότερο σάν κοίταξε κατὰ τό χωριό του. Ό πόνος τοῦ ἔφερε δάκρυα καί ἔπese ἀποκαμωμένος στήν ἀγκαλιά τοῦ παπα-Ἀνέστη.

- Στόν πόλεμο μονάχα σκοτώνουμε ἐμεῖς, γιέ μου, τοῦ εἶπε μαλακά, ψιθυριστά σχεδόν γιά νά μήν τόν ταραξεί πιό πολύ.

- Μά εἶναι προδότης, παπα-Ἀνέστη! εἶπε ἀνάμεσα στούς λυγμούς του ὁ Θεοδωρής.

- Ναί, εἶναι προδότης! Δέν ξέруμε ὅμως τί τόν ἀνάγκασε νά γίνεи προδότης, εἶπε προσπαθώντας νά πείσει καί τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του ὁ παπα-Ἀνέστης.

- Τά «ἄσπρα», παππούλη μου, τά ἄτιμα τά «ἄσπρα»! Γιούδας σωστός ὁ Παναγής! Όχι, ὄχι, μή μοῦ ζητᾶς νά τόν συγχωρέσω! Ἄν θές, κάνε το ἡ ἀφεντιά σου πού εἶσαι καί παπάς, ἐγώ τόν προδότη θά τόν καθαρίσω!

Σταμάτησε ὁ Θεοδωρής νά κλαίει, σταμάτησε καί νά μιλά. Ό παπα-Ἀνέστης ἦταν τώρα πού ἔκλαιγε καί ἔκλαιγε μέ λυγμούς. Τά ἔχασε ὁ Θεοδωρής.

- Κλαῖς, παππούλη μου, πού δέν μπορῶ ἐγώ νά συγχωρήσω ἕναν προδότη;

- Κλαίω, παιδί μου, γιατί ξαναζῶ πάλι τήν ἴδια ἱστορία. Κι ἐγώ σάν καί σένα διψοῦσα κάποτε γιά ἐκδίκηση. Τό αἷμα κόχλαζε στίς φλέβες μου καί παρόλο πού εἶχα κάνει, παιδί μου, τάξιμο στόν Θεό νά γίνω παπάς, οὔτε τό τάμα μου δέν ἦταν δυνατό νά μέ κρατήσει. Καί δέν ἦταν ξένος αὐτός πού ἤθελα νά σκοτώσω οὔτε Τοῦρκος. Ἦταν, παιδί μου, ὁ πιό καλός μου φίλος.

Μαζί μεγαλώσαμε καί ὅ,τι κάναμε τό

κάναμε μαζί. Θά μπορούσα νά δώσω καί τή ζωή μου γιά χάρη του, ὅπως καί ἐκεῖνος γιά χάρη μου θά ἔδινε τή δική του τή ζωή.

- Τί μοῦ λές, παππούλη μου, δέν εἶχα ξανακούσει πῶς...

- Πῶς πέρασα ἕναν τέτοιο μεγάλο πειρασμό; τόν ἔκοψε ὁ παπα-Ἀνέστης. Ναί, κι ἦταν πιό μεγάλος ἀπό τόν δικό σου, Θεodore, γιατί ἐσύ ἔχεις νά κάνεις μ' ἕναν ἔξωμότη κι ἐγώ μέ ἕναν καπετάνιο. Ἐσύ ἔχεις νά κάνεις μ' ἕναν δυστυχισμένο πού ὁδήγησε τούς Τοῦρκους κι ἄρπαξαν, ὄχι ψυχές εὐτυχῶς, μά ζωντανά καί περιουσίες πού ξαναγίνονται. Ξέρεις μήπως γιατί τό ἔκανε; Μοῦ λές γιά τά «ἄσπρα», μά δέν ἔχεις ἀποδείξεις. Ἐγώ, σοῦ εἶπα, εἶχα νά κάνω μέ τόν πιό ἀδελφικό μου φίλο, πού τόν εἶδα μέ τά ἴδια μου τά μάτια νά παίρνει ἀπό τά χέρια τοῦ ἀγᾶ ἕνα πουγκί μέ φλουριά καί τόν ἄκουσα νά τοῦ ὑπόσχεται ὅτι θά τοῦ δώσει κι ἄλλα. Θόλωσε τότε καί τό δικό μου τό μυαλό. Δέν μπορούσα νά πιστέψω αὐτό πού ἔβλεπα μέ τά ἴδια μου τά μάτια κι ἄκουγα μέ τά ἴδια μου τά αὐτιά.

Ποιόν πρόδιδε, τί πρόδιδε ὁ φίλος μου καί δεχόταν μία τέτοια ἀμοιβή ἀπό τόν ἴδιο τόν ἀγά; Ἐτρεξα, καλή ὥρα σάν καί σένα τώρα, στόν παπα-Θεόφιλο, γιατί ἤμουν τόσο πληγωμένος, τόσο θυμωμένος μέ τόν καπετάνιο πού εἶχα πιά πάρει τήν ἀπόφασή μου, θά τόν σκότωνα καί θά ἀνέβαινα ἐγώ στή θέση του στό βουνό.

Τά δάκρυα κατέβηκαν καί πάλι κι αὐλάκωσαν τά μάγουλα τοῦ παπα-Ἀνέστη καί χώθηκαν μέσα στά δασιά του τά γένια.

- Ό παπα-Θεόφιλος, Θεός σχωρέσει τον, σάν ἄκουσε αὐτά πού τοῦ εἶπα μέ κοίταξε χαμογελαστός. «Καί γι' αὐτό ταραχτήκες, γιέ μου;», μοῦ εἶπε ἀτάραχος. «Ἐπειδή

ὁ καπετάνιος παίρνει φλουριά ἀπὸ τὸν ἀγά; Καί τί σημαίνει αὐτό, ὅτι εἶναι προδότης ὁ καπετάνιος;». Ἔμεινανά τὸν κοιτάζω δίχως νά καταλαβαίνω τί μοῦ ἔλεγε. Εἶχα τὴν αἴσθηση ὅτι ἐκεῖνος δέν κατάλαβε τί τοῦ εἶπα ἐγώ.

- Τό βλέπεις τοῦτο τό ἐκκλησιάκι, Θόδωρε; Τό γνωρίζεις; τοῦ εἶπε ταρακουνώντας τον ὁ παπα-Ἀνέστης, διακόπτοντας τὴν ἀφήγησή του.

- Δέν γνωρίζω τό ἐκκλησιάκι πού ἔκτισε ὁ πατέρας μου, παππούλη μου; εἶπε μέ καμάρι ἐκεῖνος.

- Ἔ, λοιπόν, ὁ καπετάνιος καί φίλος μου, γιέ μου, ἦταν ὁ πατέρας σου, ὁ καπετάν Γιώργης. Τὸν πατέρα σου ἤθελα νά σκοτώσω. Κατάλαβες, Θόδωρε, τί ἔγινε; Κατάλαβες;

Ὁ Θεοδωρῆς τὰ ἔχασε ἀκόμα πιό πολύ.

Ἦνιωσε ξαφνικά σάν νά ἔφαγε ἓνα δυνατό χαστούκι.

- Ὁ πατέρας μου; Ὁ πατέρας μου προδότης;

- Πάλι δέν κατάλαβες; Εἶσαι πολύ θερμόαιμος καί θά τό φᾶς τό κεφάλι σου. Ἄκουσε, λοιπόν, τί ἔμαθα ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἀπὸ τὸν παπα-Θεόφιλο. Ὁ ἀγάς, πού λές, ἦταν μεγαλωμένος ἀπὸ μιὰ ἑλληνίδα χριστιανή πού ὁ τούρκος πατέρας του δέν τὴν ἀνάγκασε νά ἀλλαξοπιστήσει. Τὸν ἀγά τὸν ἀγαποῦσε σάν παιδί της καί ἐκεῖνος σάν μάνα του. Ὅταν κάποτε ἀρρώστησε βαριά ὁ ἀγάς, ἐκείνη ἔκανε τάμα στὸν Θεό νά τὸν κάνει καλά καί θά ἔκτιζε ἐκείνη ἓνα ἐκκλησιάκι.

Ὁ ἀγάς τό ἐμπιστεύτηκε στὸν πατέρα σου μέ τὴν παράκληση νά μὴ μάθει κανεὶς ποιὸς τό χτίζει. Ἔτσι ἔφερε τὰ χρήματα στὸν καπετάν Γιώργη τὴν ἡμέρα πού ἐγώ τοὺς εἶδα.

Ὁ κόσμος ὅλος ξέρεي πὼς τό ἐκκλησιάκι τό ἔκτισε ὁ πατέρας σου, μὰ δέν τό ἔκτισε αὐτός ἀλλὰ ὁ ἀγάς. Τὸν πατέρα σου, γιέ μου,

τὸν ἔφαγε βόλι τούρκικο κι ἔφυγε σάν ἥρωας καί χριστιανός. Ἐγώ ὁ ἴδιος τὸν κοινώνησα καί τὸν ἔχομολόγησα. Καθαρός, πεντακάθαρος ἔφυγε. Ἐκεῖνος, γιέ μου, ὁ πατέρας σου, ποτέ δέν σκότωσε ἄνθρωπο μέ μαμπεσιά. Ἄσε νά βγάλει ὁ Θεός τὴν κρίση καί νά δώσει καί τὴν ἐκδίκηση! Γιατί νά μολύνουμε ἐμεῖς τὰ χέρια μας καί νά κολάσουμε τὴν ψυχὴ μας;

Σηκώθηκε ὁ παπα-Ἀνέστης καί μπήκε στό ἐκκλησιάκι, κι ὁ Θεοδωρῆς τὸν ἀκολούθησε. Ἐπese μέ τὰ γόνατα στίς πλάκες καί κεῖνος τὸν μιμήθηκε.

- Σ' εὐχαριστοῦμε, Κύριε, πού μᾶς φύλαξες καί τοὺς δυὸ καί δέν ἄφησες νά κάνουμε φόνο, κραύγασε μέ δάκρυα ὁ ἱερέας τοῦ Θεοῦ. Κι ὁ Θεοδωρῆς ἔνιωσε πὼς μέσα του σκοτωνόταν ἓνα ἀγρίμι. Κι ἦταν σίγουρος πὼς αὐτός ἦταν ὁ μόνος φόνος πού εὐχαριστοῦσε τὸν Θεό. Κι εὐχαριστοῦσε μέ δάκρυα τὸν Θεό πού τὸν βοήθησε νά τὸν κάνει.

E.B.

Ἀφιέρωμα στους Τρεῖς Ἱεράρχες

Τὴν Κυριακή 2 Φεβρουαρίου στὴν ἀσφυκτικά γεμάτη ἀπὸ κόσμο αἴθουσα ἐκδηλώσεων τῆς Ἀδελφότητος, οἱ νέοι τοῦ «Λύχνου» παρουσίασαν ἐορταστικό πρόγραμμα πρὸς τιμὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τῶν μεγάλων αὐτῶν ἀγίων διδασκάλων καὶ προστατῶν τῆς Παιδείας μας. Ἡ νεανικὴ χορωδία τοῦ «Λύχνου», μέ τὸν δυναμισμό καὶ τὸν ἐνθουσιασμό τῶν χορωδῶν της, ἀποτέλεσε τὴν καλύτερη εἰσαγωγή γιὰ τὸ κύριο μέρος τοῦ προγράμματος.

Στὸ μέρος αὐτό, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος κ. Γεώργιος Μυτιληναῖος μέ τὴ βοήθεια τριῶν φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι πλαισίωναν τὴν εἰσήγησή του διαβάζοντας ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ ἔργα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, παρουσίασε τὴν παιδαγωγικὴ σκέψη τῶν «μελιρρύτων ποταμῶν τῆς σοφίας». Ἡ παρουσίαση ἔδειξε πειστικά ὅτι οἱ παιδαγωγικὲς ἀρχές πού ἐντοπίζει κανεὶς στὰ συγγράμματα τῶν τριῶν αὐτῶν ἀγίων πατέρων παρα-

μένουν διαχρονικές. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ εἶναι ὅσο ποτέ ἄλλοτε καὶ ἐπίκαιρες καὶ καθοδηγητικές γιὰ τὴν ἀποπροσανατολισμένη Παιδεία μας.

Ἀμέσως μετὰ ἀκολούθησε ἡ ἐκπλήρωση ἑνὸς χρέους: Ὁ «Λύχνος» τίμησε τὸν πρόεδρο τῆς Ἀδελφότητος κ. Σάββα Ξανθόπουλο μέ ἀναμνηστικὴ πλακέτα, ἀναγνωρίζοντας μέ εὐγνωμοσύνη τὴν πολὺχρονη προσφορά του στὴ νεότητα. Ἐντύπωση προκάλεσε κατὰ τὴν ἀνάγνωση τοῦ βιογραφικοῦ του τὸ πλῆθος τῶν περιοχῶν στίς ὁποῖες ὑπηρετήσε ὡς θεολόγος καὶ ἡ ἐπαφὴ πού ἔχει κρατήσει μέ παλαιούς μαθητές του. Στὴν καρδιακὴ καὶ αὐ-

θόρμητη εὐχαριστία του ὁ ἴδιος συγκίνησε μέ τὴν ὁμολογία ὅτι ὀφείλει στὴν Ἀδελφότητα ὅλη αὐτὴν τὴν πλούσια καὶ καρποφόρα πορεία του.

Ἡ ἐκδήλωση ἔκλεισε μέ τὴν κοπὴ τῆς βασιλόπιτας καὶ μέ πολλές καὶ θερμὲς εὐχές γιὰ εὐλογημένη καὶ ἀγιαστικὴ χρονιά.

Έτοιμάζεται ή κατασκήνωση Καστανούσας!

Μέ τον κόπο τῶν μεγάλων
(δενδροφύτευση)

καί τό χαρτζιλίκι τῶν μικρῶν
(τό σημεῖωμα πού ἀκολουθεῖ συνο-
δευόταν ἀπό 100€ πού συγκέντρωσαν
τά τέσσερα ἀδελφάκια ἀπό τά κάλαν-
τά τους)

Κατασκήνωση
να μας περιμένεις
Σε λίγα χρόνια
ερχόμαστε!
Σωτήρης, Αναστάσης
Ελένη Μαρία
Ρόζο

Πληροφορίες στό τηλέφωνο:
2310 270630

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074-010184-792

Ο.Χ.Α. ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Γιά τούς συνδρομητές τοῦ ἐξωτερικοῦ,
IBAN: GR 50 0171 0740 0060
7401 0184 792

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαῖο Ὅργανο Ὁμωνύμου
Ὁρθοδόξου Ἀδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Ἔτος ΞΘ' - Ἀρ. φύλλου 819
Μάρτιος 2014

Ἰδιοκτησία - Ἐκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσσαλονίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518

Ἐκδότης - Διευθυντής Συντάξεως:
Σάββας Ν. Ξανθόπουλος
Πέλοπος 9
546 33 Θεσσαλονίκη

Στοιχειοθεσία, ἐνθέσεις, ἀποχρωματισμοί,
καλλιτεχνική ἐπιμέλεια:
«Χριστιανική Ἐλπίς», Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: & fax: 2310 677421

Ἐκτύπωση-Βιβλιοδεσία: «Μέλισσα»
Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης

Ἐτήσια συνδρομή
Ἐσωτερικοῦ: 10 εὐρώ
Κύπρου: 25 εὐρώ
Ἐξωτερικοῦ: 35 εὐρώ
(ΗΠΑ 45 δολ.
Καναδά 50 δολ.
Αὐστραλίας 55 δολ.)

Ἐπιστολές - Συνδρομές
Περιοδικό «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7,
546 33 Θεσ/νίκη

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τούς συνδρομητές τοῦ ἐξωτερικοῦ
IBAN: GR
94 0171 0740 0060 7401 0115 324

Πρότυπος Βρεφονηπιακός Σταθμός «Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ»

Τμήματα: Βρεφικό - Μεταβρεφικό - Προνηπιακό
Γ. Μπαλόγλου 25 - Ξηροκρήνη - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τηλ. & Fax: 2310 554.698, 2310 521.001

ΠΑΡΗΓΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τομ. Γραφείο
Θεσσαλονίκης 13
Αριθμός Δέματος
020071

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ